

HJO KOMMUN

Budget och verksamhetsplan 2026-2028

1 OMVÄRLD

Här redovisas förändringar i omvärlden och hur dessa påverkar Hjo kommun.

2 VISION

I Hjo skapar vi framtiden tillsammans

3 BUDGET

Ekonomiska prioriteringar och uppdrag

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

För första gången på väldigt många år har höstens budgetprocess varit betydligt tuffare än vårens. Det utrymme vi såg i våras har drastiskt minskats. Skatteprognosen har dippat, invånarantalet backat och pensionsprognosen skrivits upp vilket innebär att vi fördelat ut mer pengar än vi ser oss ha framöver. Med andra ord måste vi vidta åtgärder för att komma ur detta.

Tidigt i våras visade dessutom vår resultatprognos för 2025 på ett befarat stort underskott. Förvaltningen har sedan dess arbetat hårt med att återställa balansen i driften och gjort ett fantastiskt arbete som förväntas ge gott utslag. Dessvärre har en fallande skatteprognos och ökade pensionskostnader gjort att trots detta fina arbete pekar årsprognosen på ett underskott jämfört budget. Med andra ord så kommer vi behöva fortsätta med åtgärder som syftar till en budget i balans även kommande år.

Vi kan konstatera att denna budget innehåller mycket lite, om ens något valfläsk. Däremot speglar den ett stort och djupt ansvarstagande för Hjo kommuns ekonomi. En rad genomlysningar kommer att ske för att vi ska vara helt säkra på att vi använder våra gemensamma skattepengar på bästa möjliga vis. Vi kommer att behöva ta en rad beslut och en del av dem kommer att vara obekväma. Trots detta kan vi konstatera att vi har mer pengar att göra verkstad för 2026 än 2025! De nya medlen har använts till att säkra löneuppräknings för kommunens medarbetare samt att till att indexuppräknas vissa inköp.

Budgeten innehåller också en rad uppdrag till förvaltningen. Åtgärdsplan 3.0 är ett sådant. Där öppnar vi upp för skarpare åtgärder, tigare uppföljning av både ekonomi och konsekvenser i verksamheten, eventuella revideringar av vår investeringsplan samt möjligheten att ta in extern hjälp med översyn, analys och benchmarking. Åtgärdsplanen ska sträcka sig över två år och kommer följas upp var månad.

Redan nu har större investeringsobjekt såsom Guldkrokssområdet skjutits fram ett år. Prioriterade investeringar rör objekt som tex är personalbesparande, viktiga för miljön, säkerhetshöjande, kostnadssänkande, tillgänglighetsstärkande samt välfärdsteknik som är servicehöjande och arbetsbesparande. Innan vi kan investera kraftfullt i större projekt måste vår driftsbudget hålla sig inom ramarna. Allt annat vore ansvarslost!

Kommunal verksamhet är en rörlig materia. Vi står inför en rad utmaningar såsom demografiutveckling, kompetensförsörjning och den snabba samhällsutvecklingen, vilken påverkar omgående och ofta ställer nya krav på vår verksamhet som i sin tur kräver verktyg som vi inte alltid har i vår verktygslåda. Eftersom en kommun är den instans som står medborgarna närmast är det kommunen som måste lösa mycket av det som falerar på andra nivåer. Det kommer krävas kreativitet, idérikedom, hårda prioriteringar, anpassning och långsiktighet för att lyckas.

Hjo kommun har en fantastisk verksamhet med lojala och kompetenta medarbetare. Vi är en liten kommun och har nära till varandra och det måste vi bli ännu duktigare på att nyttja till vår fördel. Ett annat uppdrag i förvaltningen är därför att säkerställa att idéer och förslag från alla nivåer tas till vara i det dagliga arbetet. Att man arbetar vidare med att skapa en tillåtande miljö där man vågar prova och där det också är tillåtet att misslyckas ibland.

Slutligen....vi lever i en osäker tid och vi är medvetna om att denna budget innebär en utmaning för alla våra medarbetare. Vi hoppas att prognoserna framåt blir mer positiva men till dess får vi hjälpas åt och jobba på.

Vår vision "Vi utvecklar framtidens Hjo – tillsammans" kommer att utmanas men vi har tillit till att visionen håller även kommande år!

Allians för Hjo/

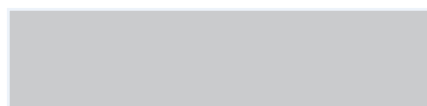

Catrin Hulmarker (m)
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLL:

Budget och verksamhetsplan 2026-2028

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	2
Kommunstyrelsens förslag till beslut	4

Förutsättningar för årets budgetarbete

Omvärldsbeskrivning	6
Arbetsgivarpolitik	8
Skatter och generella statsbidrag	10

Målmodell och prioriterade mål

Ny visionsformulering och utvecklingsområden	14
Prioriterade mål i budget 2026	26

Prioriteringar och uppdrag i budget

Hur budgeten för 2026 växte fram	30
Ekonomiska prioriteringar i 2026 års budget	32
Särskilda uppdrag till förvaltningen	40
Investeringsbudget	42

Ekonomiska sammanställningar och rapporter

Översikt över ramförändringar	52
Resultatbudget 2026-2028	56
Kassaflödesanalys 2026-2028	57
Balansbudget 2026-2028	58
Taxefinansierade verksamheter	59

Bilagor

Beskrivning av Hjo kommuns budgetprocess	62
Organisationsschema	64

Sammanfattning av kommunstyrelsens beslut

2025-10-29

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- Driftbudget för 2026 fastställs på politikområdesnivå samt för 2027–2028 på nämndnivå enligt föreliggande förslag till budget,
- Investeringsbudget 2026 samt investeringsplan för perioden 2027–2033 fastställs enligt föreliggande förslag till budget på sidan 42,
- Resultatbudget för 2026 samt preliminär resultatbudget för perioden 2027–2028 fastställs enligt föreliggande förslag till budget,
- Kassaflödesbudget 2026 samt preliminär kassaflödesbudget för perioden 2027–2028 fastställs enligt föreliggande förslag till budget,
- Balansbudget 2026 samt preliminär balansbudget för perioden 2027–2028 fastställs enligt föreliggande förslag till budget,
- Kommunstyrelsen har under år 2026 rätt att omsätta lån och ta upp nya lån inom en totalt högsta låneram om 250 mnkr.
- I budgeten angivna prioriterade mål för fullmäktige fastställs,
- Nuvarande skattesats om 22:00 bibehålls.

1

Förutsättningar för årets budgetarbete...

Här redovisas förändringar i omvärlden och hur det påverkar Hjo kommuns budget de kommande åren.

Omvärldsbeskrivning

Hjo kommuns budgetar arbetas fram med prognoser från SKR som underlag. Årets budget bygger på information i cirkulär 25:47 av den 3 oktober 2025. I denna sammanfattar SKR nuläget enligt följande:

Återhämtning i sikte

Det råder fortsatt stor osäkerhet kring den globala konjunkturutvecklingen. Enligt SKR:s bedömning kvarstår lågkonjunkturen i år och återhämtning i BNP-tillväxten väntas först under 2026. Det finns ett betydande behov av att anpassa verksamheterna till förändrade demografiska villkor.

- Hushållens konsumtion blir drivkraften ut ur lågkonjunkturen.
- Efter två svaga år växlar sysselsättningen upp 2026 och ännu mer 2027.
- Skatteunderlagets tillväxt når tillbaka till det historiska genomsnittet under de kommande två åren.

Lågkonjunkturen har blivit utdragen men återhämtningen har börjat men bedöms inte komma igång ordentligt förrän 2027. Hushållens konsumtion väntas komma igång och det kan ge en effekt att företagets situation också förbättras. Konjunkturen i de viktigaste handelsländerna fortsätter att vara svag både i år och nästa år, vilket gör att svensk ekonomi inte får någon draghjälp utifrån i närtid. Därför är det den inhemska efterfrågan som behöver stimuleras. Stigande reallöner, lägre räntekostnader och en expansiv finanspolitik, i och med förslagen i Budgetpropositionen för 2026, pekar mot en tydlig potential för en återhämtning av hushållens konsumtion. Utan någon större draghjälp från omvärlden blir det dock en relativt långsam återhämtning.

Sysselsättning och arbetskraftsdeltagande har utvecklats starkare än väntat, men arbetslösheten väntas öka något 2025–2026 på grund av en fördröjd konjunkturåterhämtning. Arbetslösheten är för närvarande förhöjd. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock öka under 2026 i spåren av konjunkturåterhämtningen, vilket kommer att bidra till stigande sysselsättning och en minskning av arbetslösheten.

Regeringen bedömer att inflationen i år ligger på en tillfälligt hög nivå och det beror i huvudsak på höjda hyror och livsmedelspriser ihop med tekniska faktorer kopplade till beräkningen av inflationen. Dessa effekter bedöms försvinna 2026. Nästa år dämpas inflationen tillfälligt till följd av införandet av aviserade skattesänkningar på konsumtion.

Bortsett skatteeffekter bedömer regeringen att inflationen ligger nära Riksbankens inflationsmål. Regeringen bedömer därför att Riksbanken avslutar sin serie av räntesänkningar under hösten 2025.

För kommunerna finns ett stort behov att säkerställa hur statsbidrag påverkar långsiktigt. Behovet av att kunna planera på ett balanserat sätt är viktigt.

Stark ökning för skatteunderlaget i reala termer 2025

SKR:s sammantagna bedömning är att skatteunderlagets ökningstakt i år blir starkare än 2024 samt att den underliggande utvecklingen ligger nära ett historiskt genomsnitt. Det relativt svaga bidraget från lönesumman kompenseras till viss del av högre pensioner, vilket är en följd av ökningen av inkomst- och prisbasbeloppet.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring						
Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Faktiskt skatteunderlag	3,4	3,8	4,2	4,5	4,1	4,1
Regelförändringar*	-0,2	-0,3	-0,5	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	3,6	4,1	4,7	4,5	4,1	4,1
Prisutveckling	4,6	0,1	2,3	2,6	3,8	2,9
Realt skatteunderlag	-0,9	4,0	2,3	1,9	0,2	1,2

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Den konjunkturuppgång som förutses 2026 och 2027, bland annat till följd av en mer expansiv ekonomisk politik, ökar efterfrågan på arbetskraft och beräknas bidra till att antalet arbetade timmar stiger igen båda åren. Timökningen är snabbast 2027, och avtar därefter. Som genomsnitt för perioden 2025–2029 beräknas det underliggande skatteunderlaget öka med 4,3 procent per år, något lägre än den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2015–2024 (4,5 %).

Den låga prisökningen 2025 ger en stor real ökning av skatteunderlaget, efter två år av real nedgång. I genomsnitt ökar skatteunderlaget i reala termer med 1,4 procent 2026–2029.

Lokala faktorer

Hjo är enligt SKR:s definition en ”pendlingskommun till mindre tätort”. Ca 2 000 personer pendlar dagligen ut från Hjo samtidigt som ca 700 pendlar in.

Näringslivet inom Hjo kommuns gränser utgörs i huvudsak av mindre och medelstora företag inom bland annat verkstadsindustri, bygg- och anläggningsentreprenörer, grön

näring mm. Vi har också en rik besöksnäring inom kultur/hantverk, restauranger, caféer och glasskiosker. Mångfalden och avsaknaden av riktigt stora industrier gör oss mindre sårbara för stora koncerners strategiska beslut om omlokalisering eller nedläggningar. Samtidigt är vi i egenskap av pendlingskommun starkt beroende av utvecklingen i Skövde med dess stora arbetsgivare i form av Volvo-bolagen, Försvarmakten, Skaraborgs sjukhus samt Högskolan i Skövde.

Att inflationen gått ner och verkar vara stabil på den lägre nivån är positivt på flera sätt inte minst den påverkan den har på pensionernas uppräknings. Pensionskostnaderna i Hjo har dock inte gått ner så mycket som beräknat varför det har tagits höjd för detta i budget 2026.

Det finns fortfarande positiva företeelser i Skaraborg som kommer att påverka Hjo. Etableringen av batterifabrik i Mariestad, kraftig utökning av verksamheten på fångvårdsanstalten i Tidaholm samt en ärtproteinfabrik i Lidköping mm gör att tusentals arbetstillfällen beräknas att skapas i vårt närområde. Detta kommer innebära utmaningar vad gäller kompetensförsörjningen i vårt närområde. Därför gäller det att samverka i Skaraborg för att attrahera nyinflyttning. Hjo kommun är en attraktiv kommun att bosätta sig i och det finns planlagda områden som möjliggör inflyttning.

I Hjo kommun ökade befolkningen under 2024 och det haft positiv inverkan men under 2025 kom minskningen och invånarantalet är tillbaka på samma nivå som för ett år sen. Trenden har dessbättre vänt under hösten och en förhoppning om fortsatt ökning finns. Vi eftersträvar en större rörlighet på bostadsmarknaden. Därför är vårt största bostadsbolag, Wennergrens planer på att bygga lägenheter på Sjörydsområdet, beläget mellan Stadsparken och Hjo Camping glädjande.

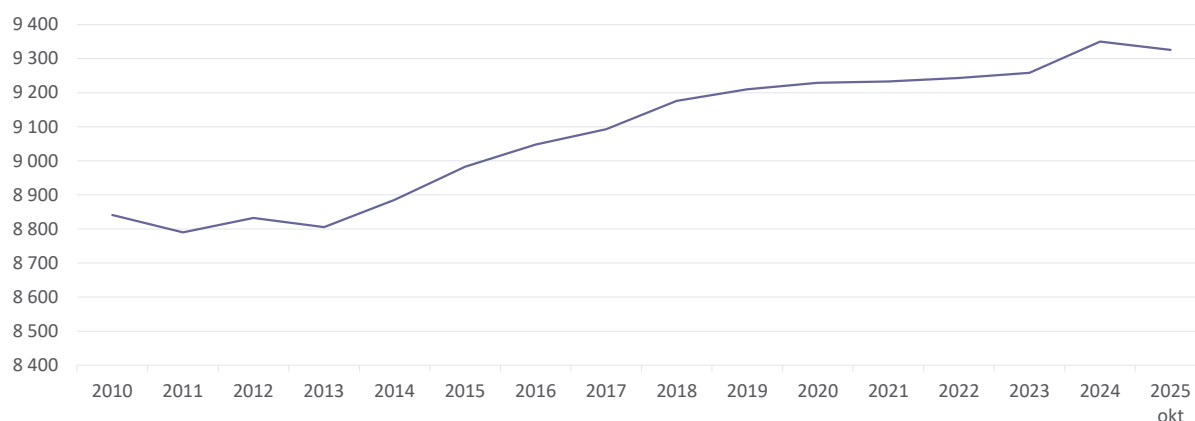
Kommunen har också möjliggjort inflyttning genom exploatering av nya villaområden. 22 nya tomter har nyligen skapats på Knäpplan Västra, varav samtliga nu är sålda. I Etapp I av Hjo Söder 6:1, beläget strax norr om den nya Estrid Ericsonskolan har tillskapats 17 nya villatomter som nu finns till försäljning. I området finns potential att skapa ytterligare 18 tomter. Vidare har detaljplan antagits för Knäpplan Södra. Området kommer att utvecklas för 13 villatomter och en grupphusbebyggelse med 10 mindre kedjehus.

Befolkningsutveckling och demografi

Hjo kommuns invånarantal i mitten av oktober 2025 uppgår till 9 326, vilket innebär en minskning under 2025 med 24 personer. Invånarantalet har ökat de senaste veckorna från ett bottenläge under 2025 på 9316.

Den demografiska trenden är lite svårare att tyda jämfört med tidigare då unga flyttade ut i samband med att de börjar studier på annan ort men många av dessa återvänder sedan när de har eller är på väg att skapa familj. Denna trend är inte lika tydlig längre. Tyvärr gäller samma läge som i övriga i landet att det föds få barn.

Antal invånare - utveckling sedan 2010

Arbetsgivarpolitik

Hjo kommun står inför en period av förändring och ökade krav inom välfärdssektorn. För att klara framtidens utmaningar behöver vi bygga en stark arbetsgivaridentitet och fortsätta skapa goda förutsättningar för medarbetare att växa, trivas och bidra. Ett tydligt och attraktivt varumärke blir en nyckel – både för att säkra rätt kompetens över tid och för att positionera Hjo som en plats där människor vill bo, arbeta och vara en del av utvecklingen.

Kompetensförsörjning

Den ökande efterfrågan på rätt kompetens, särskilt inom skola, vård och omsorg, innebär stora utmaningar för kommunens bemanning. För att möta detta krävs ett strategiskt och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning. Hjo kommun behöver fortsatt stärka sin attraktivitet som arbetsgivare, utveckla nya arbetssätt och främja ett hållbart arbetsliv med en god arbetsmiljö. Flera insatser pågår inom dessa områden.

Ett viktigt steg i kommunens arbete med kompetensförsörjning har varit införandet av heltid som norm inom socialtjänstens verksamhetsområde. Arbetet fortsätter genom en effektiviserad schemaplanering och samverkan över enhetsgränser då en av våra största utmaningar är att jämna ut arbetstoppar och fördela arbetsuppgifter mer effektivt över dygnet.

En annan prioriterad åtgärd är att ta till vara på den kompetens som finns hos medarbetare som vill och kan fortsätta arbeta efter pensionsåldern. Genom att erbjuda flexibla lösningar och goda förutsättningar – såsom uppskattning, möjligheter till utveckling och hälsofrämjande arbetsmiljö – kan fler välja att stanna kvar längre i arbetslivet. Detta bidrar både till kompetensöverföring och stabilitet i verksamheten. 2025 har Hjo kommun 16 tillsvidareanställda medarbetare som är 65 år eller äldre varav 1 av dessa arbetar inom socialtjänst, 8 inom vård och omsorg, 4 inom barn och utbildning, 1 inom KS-förvaltning och 2 inom samhällsbyggnad.

Genom till exempel vård- och omsorgslyftet, lärarlyftet och omställningsfonden försöker kommunen ta tillvara på den kompetens vi har i verksamheten och skapa förutsättningar för att bemanna bristyrken med befintlig personal. Språkhöjande insatser genom vårdsvenska är ett annat exempel.

Arbetsmiljö och hälsa

För att kunna leverera service av hög kvalitet till medborgare och besökare krävs engagerad och välmående personal. Ett starkt fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet är därför avgörande. Genom att arbeta främjande med så kallade friskfaktorer – såsom närvarande ledarskap, god kommunikation och hög grad av delaktighet – kan vi skapa arbetsplatser som är friska, hållbara och attraktiva.

Sjukfrånvaron i Hjo kommun låg perioden 250101 – 250831 på 6,54%, en nivå som i stort sett varit oförändrad de senaste tre åren. Statistiken sticker inte ut i förhållande till övriga Skaraborgskommuner och speglar flera av samhällets bredare utmaningar, till exempel psykisk ohälsa.

Ett tidigt och samordnat stöd till medarbetare i risk för ohälsa är centralt för att minska sjukfrånvaron. Hjo kommun bedriver ett nära samarbete med Närhälsan och detta riktade och förebyggande arbetssätt har skapat många vinster inom hela sjukskrivningsprocessen – från tidig upptäckt till återgång i arbete.

Lönebildning

Arbetet med lönestruktur och anställningsvillkor för medarbetare i Hjo kommun skapar goda förutsättningar för att kunna behålla, utveckla och rekrytera engagerade medarbetare och rätt kompetens.

Medarbetarens löneutveckling baseras på kompetens och förmåga att utföra arbetet i förhållande till ansvar och svårighetsgrad. Chefen ansvarar för att i dialog med medarbetare på individuell nivå konkretisera mål och uppdrag samt följa upp medarbetares resultat. Det ställer krav på tydlighet och mod hos chefen samt en samsyn på resultat och prestation inom verksamheterna.

Lönerevision 2025 föregicks av en grundlig löneanalys där lönespridning, löneutveckling, lönenivåer och särskilt konkurrensutsatta grupper kartlagts. Genom lönekartläggningen vars syfte är att identifiera osakliga löneskillnader mellan kön och lika samt likvärdiga arbeten möjliggörs strategiska satsningar för att behålla och utveckla. SKR:s rekommenderade prognos för 2025 är 3,5%.

Jämställdhet och mångfald

Vi värdesätter mångfalden i organisationen och arbetar aktivt för lika rättigheter och möjligheter på våra arbetsplatser.

Årliga löneanalyser syftar till att motverka osakliga lönegap mellan kvinnor och män. Införandet av heltid som norm är också en viktig jämställdhetsfråga som bidrar till en mer ekonomiskt trygg arbetsmarknad. Det nya jämställdhetsdirektivet innebär ökade krav på öppenhet kring löner och arbetsvillkor samt aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och orättvisa löne- och karriärskillnader.

Mångfald och jämställdhet är centrala för att skapa en rättvis och inkluderande arbetsplats som kan möta framtidens utmaningar. Vid rekrytering fokuserar vi på kompetens och rättvisa förutsättningar i enlighet med gällande lagstiftning, inklusive lönetransparensdirektivet.

Ekonomiska beslut i budget 2026 kopplat till arbetsgivarpolitiken

Kommunstyrelsen har i politikområdenas ekonomiska ramar gjort en generell tilldelning om totalt 18,3 mnkr baserat på personalkostnaderna i 2025 års budget, beloppet motsvarar 3,5 procent av 2025 års budgeterade personalkostnader. Pensionskostnaderna beräknas öka 2026 med 5,0 mnkr.

Under 2026 avsätts vidare 600 tkr i investeringsbudgeten riktat mot arbetsmiljöförbättrande insatser som uppkommer i samband med kommunens årliga skyddsronder. Beslut om fördelning av resursen tas av kommundirektör efter beredning i kommunledningsgruppen.

Med anledning av vårt pågående arbete med heltid som norm finns också avsatt en pott om 2 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Beräkning av ekonomiskt utrymme 2026-2028

I beräkningen av det ekonomiska utrymmet för åren 2026-2028 har följande antaganden gjorts:

- Antalet invånare inför 2025 uppgick till 9 340 och beräknas för budget 2026 till 9 350
- Skattesatsen är satt till 22:00 för hela perioden
- Bidrag och avgifter till de kommunalekonomiska utjämningsystemen beräknas i enlighet med SKR:s prognos enligt cirkulär 25:47 av den 3 oktober 2025.

Skatteintäkter m.m (mnkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Skatteintäkter	508,4	510,3	532,1	555,9	578,2
Skatteintäkter, avräkning	2,3	-2,4	-2,2	-	-
Inkomstutjämning	140,6	137,5	142,7	150,5	158,9
Kostnadsutjämning	4,2	4,0	7,8	7,8	7,9
Regleringspost	24,5	24,7	26,2	24,0	22,3
LSS-utjämning	-9,3	-9,3	-2,2	-2,3	-2,3
Fastighetsavgift	29,7	29,9	30,1	30,1	30,1
Summa intäkter	700,4	694,7	734,5	766,0	795,1

Skatteintäkter

Skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognos (cirkulär 25:47) över skatteunderlagets utveckling. Skatteintäktsprognosen är beräknad utifrån en egen prognos över invånarantalet och en kommunalskatt om 22:00.

Inkomstutjämningen

Inkomstutjämningen garanterar kommunerna ett utjämningsbidrag motsvarande 115 % av medelskattekraften i riket. Kommuner vars beskattningsbara inkomster överstiger denna nivå ska betala en avgift till staten. Hjo kommun har en medelskattekraft som understiger nivån och erhåller därför ett bidrag från utjämningen.

Kostnadsutjämningen

I kostnadsutjämningen fastställs en så kallad standardkostnad för olika verksamheter, såsom barnomsorg, skola, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Standardkostnaden är enkelt uttryckt, den kostnad kommunen bör ha med hänsyn till demografisk (befolkningsmässig) och geografisk struktur. Har en kommun högre standardkostnader än riket i genomsnitt erhålls ett bidrag och har kommunen en lägre standardkostnad än riket betalas istället en avgift.

För 2025 får Hjo tillskott med 4 mnkr och näst intill fördubblas till 2026 som sen håller i sig under planperioden. Utjämningsens förändring beror inte bara på den egna kommunens utan på samtliga kommuners förändringar.

Regleringsbidrag/-avgift

Staten har behov av att kunna påverka kommunsektorns samhällsekonomiska utrymme och statsfinanserna. Även förändringar i ansvaret mellan kommunsektorn och staten måste kunna regleras på något sätt. Därför finns en regleringspost i utjämningsystemet.

Regleringsposten i utjämningsystemet fungerar så att om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag som motsvarar mellanskillnaden. Regleringsbidraget beräknas som ett enhetligt belopp per invånare. Om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna i stället blir högre än det belopp staten beslutat tillföra, ska mellanskillnaden tas ut i form av en regleringsavgift från kommunerna. För 2026 ökar bidraget för Hjo med 1,5 mnkr för att sedan börja trappas av från och med 2027.

LSS-utjämning

LSS-utjämningsystemet är ett led i att försöka utjämna de stora kostnadsskillnaderna avseende LSS verksamheten som finns mellan kommunerna. Alla kommuner ska ha likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att kunna bedriva denna verksamhet.

Systemet är skilt från det ordinarie kostnadsutjämningsystemet för kommunerna. Skälet är att underlagen inte på samma sätt som i det ordinarie systemet kan anses uppfylla kriteriet att vara opåverkbara för den enskilda kommunen. Precis som i det ordinarie kostnadsutjämningsystemet beräknas en standardkostnad för varje kommun.

Denna standardkostnad är baserad på antalet verkställda beslut för tio olika LSS-insatser som viktas med en riksgenomsnittlig kostnad per insats. Dessutom beaktas skillnader i vårdtyngd och stordriftsfördelar i verksamheten. Beroende på hur kommunens beräknade standardkostnad avviker från den genomsnittliga standardkostnaden i landet får kommunen antingen ett bidrag eller betala en avgift.

För 2025 är avgiften för Hjo kommun beräknad till ca 9,3 mnkr vilket är en ökning med hela 1,3 mnkr mot 2024 men för 2026 minskar avgiften med lite mer än 7 mnkr till 2,2 mnkr. Utjämning sker med ca 2 års förskjutning vilket alltså innebär att den ökning inom LSS som skett i Hjo nu ger effekt i form av minskad utjämningsavgift. I och med att prognoserna är beroende av i vilken utsträckning kostnaderna och antal brukare förändras i Hjo i förhållande till genomsnittet i riket är prognoser över detta behäftade med stor osäkerhet.

Fastighetsavgift

Avgiften utgör i statsrättslig mening en skatt, där riksdagen beslutar om underlag och storlek av fastighetsavgiften. Avgiften tillfaller dock kommunerna. Från och med 2009 anlitar SKR Statistiska centralbyrån (SCB) för prognoser av avgiften till landets kommuner. För Hjo kommun har avgiften beräknats till 30,1 mnkr per år under planperioden.

Specifisering av vissa statsbidrag

De statsbidrag som utgår till kommunerna har olika konstruktion. Vissa specifika statsbidrag ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och finns med i de generella statsbidragen, medan andra är riktade och kan sökas i särskild ordning. Dessa sökbara statsbidrag är ofta kopplade till att kommunen ska påvisa att kommunen haft en kostnad eller utfört en prestation. Information om statens motiv och intentioner med dessa statsbidrag presenteras oftast i samband med budgetpropositionen. Sveriges kommuner och landsting informerar också löpande om dessa bidrag i sina cirkulär.

De bidrag som är generella är ofta angivna i kronor per invånare för att underlätta beräkningen av hur stor andel av det totala statsbidraget som tillfaller respektive kommun. I budgetprocessen i Hjo kommun är principen för fördelningen av dessa bidrag att de ingår i det totala utrymme som finns att fördela och att förvaltningen äskar medel för specifika ändamål som antas medföra ökat åtagande.

Listan över specifika statsbidrag som har haft och eventuellt kommer att få betydelse för Hjo kommuns intäkter under 2026 - 2028 är omfattande. Av denna anledning redovisas inte dessa i detta dokument. Den intresserade hänvisas istället till SKRs hemsida www.skr.se.

2

Målmodell och prioriterade mål.

Här beskrivs hur verksamheterna arbetar med Hjo kommuns vision ”I Hjo skapar vi framtiden – Tillsammans”

Vision, utvecklingsområden och prioriterade mål

Hjo kommuns vision lyder “I Hjo skapar vi framtiden tillsammans”.

Hjo växer och utvecklas tillsammans med vår omvärld. Genom goda möten samverkar vi och hittar vägar mot en hållbar framtid. Vi bevarar och värnar vår unika stadsmiljö, landsbygd och Vättern. Vi som bor, lever och verkar i Hjo möter framtiden med mod inför förändring och nya lösningar.

Visionen är Hjo kommuns målbild – vi ska gemensamt sträva mot att uppnå visionen. Samtidigt är visionen ett verktyg för att nå våra mål. Den ska hjälpa oss att fatta beslut som leder oss framåt, mot målbilden. Visionen konkretiseras genom fyra utvecklingsområden och till varje utvecklingsområde finns prioriterade mål som beslutas av fullmäktige. På efterföljande sidor beskriver vi varje utvecklingsområde.

Tillhörande utvecklingsområden

De fyra utvecklingsområdena syftar till att spegla Hjos styrkor, möjligheter och utmaningar. Uppföljningen sker genom de prioriterade målen med tillhörande indikatorer. ”Utveckling i samverkan” återspeglar vår metod för att nå en gynnsam utveckling – genom samverkan och det goda mötet. ”Genom hela livet” samlar kommunens kärnuppdrag – med utbildning, stöd och omsorg genom hela livet. ”En plats att välja” belyser att för att Hjo skall kunna utvecklas krävs att platsen är attraktiv att både bo på, verka i och att besöka. ”Hållbar livskvalitet” innebär att om vi alla skall leva i Hjo, Skaraborg eller världen med livskvalitet behöver vi skapa gemensamma förutsättningar för ett hållbart samhälle – både socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

Arbetet med vår vision och utvecklingsområden har präglats av Agenda 2030 och de 17 globala målen. En gemensam global strävan mot ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Ett verktyg för att sätta olika mål och målkonflikter i relation till varandra samt att förstå den egna kommunens eller landets roll i den globala helheten. I vår närmaste omvärld har sker även förändringar och möjligheter med bla nya etableringar i Skaraborg.

För Hjos del blir samverkan central för att både bidra till omställningen och ta del av möjligheterna den medför. Aktörerna i Hjo kan genom att våga satsa, prova, vara nyfiken och modiga ta del av Skaraborgs möjligheter och vara delaktiga i världens gemensamma utmaningar. Samverkan är central både inom kommunen och med våra omgivande aktörer.

Hjo Kommuns målmodell

Modellen syftar till att omsätta vision och tillhörande utvecklingsområden i praktisk handling i alla verksamheter. Kommunfullmäktige är högsta beslutande organ i kommunen och utser en kommunstyrelse som leder och samordnar verksamheten och verkställer uppdrag från kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har fem utskott som bereder ärenden innan de kommer till kommunstyrelsen. Det finns även en byggnadsnämnd som hanterar enklare planfrågor och bygglov.

Kommunfullmäktige beslutar om ett antal prioriterade mål som ska vara styrande för nämndernas och förvaltningens arbete. De prioriterade målen är ett begränsat antal övergripande och långsiktiga mål som är nyckelfaktorer för arbetet med att uppnå visionen. Dessa prioriterade mål finns med i kommunfullmäktiges budget. Till målen finns indikatorer som ska ge signaler på om vi är på väg att nå visionens målbild inom respektive utvecklingsområde.

Måluppföljning – bedömning av utveckling i riktning mot målet

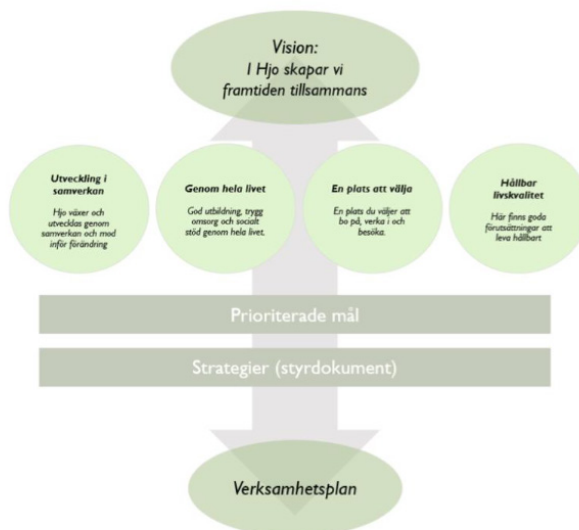
Vid måluppföljningen görs en sammantagen bedömning av mätbara indikatorer och icke mätbara resultat. Sammantaget ska nämnderna utifrån uppföljningen kunna redovisa för fullmäktige om verksamhetens arbete leder i riktning mot målen och om verksamhetens resultat är förenligt med god ekonomisk hushållning. Detta redovisas genom att ange en riktning för målet:

- Grön - utveckling i riktning mot måluppfyllelse
- Orange – otillräcklig progression, ej närmat sig måluppfyllelse
- Rött – utveckling går åt fel håll, minskad möjlighet till måluppfyllelse

Till majoriteten av målen finns flera indikatorer men för ett av målen sker bedömning av måluppfyllelsen helt utifrån genomfört arbete. Det är önskvärt att indikatorer utvecklas i den tänka riktningen, men i bedömningen av måluppfyllelsen lägger vi stor vikt vid genomfört arbete och kvalitativa signaler. Varje indikator förtydligas med en målsättning, som skall spegla den tänkta riktningen för indikatorn.

Det finns också möjlighet för kommunstyrelsen och byggnadsnämnden att komplettera med uppdrag för att styra verksamheten. Kommunfullmäktige och nämnderna styr också verksamheten med hjälp av politiskt antagna strategier och planer.

I nästkommande avsnitt redovisas kommunfullmäktiges 14 prioriterade mål inom visionens respektive utvecklingsområde. 11 mål är verksamhetsmål och 3 är finansiella. Utöver detta har fullmäktige också genom ägardirektiv 3 mål som avser bolagen. Utifrån dessa mål, tillgängliga resurser och övrig styrning utarbetar förvaltningen en årlig verksamhetsplan där arbetet för att nå målen beskrivs och motiveras.

Vision och utvecklingsområden:

God ekonomisk hushållning och balanskrav

God ekonomisk hushållning bygger på långsiktigt tänkande och att varje generation som lever och verkar i Hjo står för de kostnader som de ger upphov till. I kommunlagen ställs krav på att kommunfullmäktige ska besluta om särskilda mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin som har betydelse för God ekonomisk hushållning.

Den kommunala verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det så kallade balanskravet. På lång sikt räcker det inte med ett nollresultat för att bevara kapaciteten. Det krävs ett årligt överskott för att finansiera investeringar och för att säkerställa att det egna kapitalet inte minskar i värde.

För Hjo kommun innebär God ekonomisk hushållning att resurserna i verksamheten ska användas till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Visionens utvecklingsområden och kommunfullmäktiges prioriterade mål är styrande för all verksamhet och utveckling. De ekonomiska förutsättningarna i budgeten styr takten i vår strävan att uppfylla visionen.

I HJO SKAPAR VI FRAMTIDEN TILLSAMMANS

Utveckling i samverkan

Genom hela livet

En plats att välja

Hållbar livskvalitet

Utvecklingsområde I: Utveckling i samverkan

I Hjo är det enkelt, välkomnande och nära mellan människor. Här förenas landsbygdens kraft och stadens utbud genom goda möten och möjlighet till delaktighet. Det är enkelt att vara med och utveckla vår plats. Vi möter framtida utmaningar och möjligheter i samverkan med andra i Skaraborg och vår omvärld. Vi värnar om tilliten genom goda möten och vågar prova nytt för att utvecklas och förbättra Hjo.

Mål I: Utveckling och framtidstro genom delaktighet

Indikator:	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Antal invånare 31/12. (SCB Kolada N01951)	Öka		9 350	9 258	9 243
Andel som upplever att kommunens politiker är lyhörda till invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter (SCB Medborgarundersökning)	Öka		31%	-	47,3%
Andelen som uppger att möjligheten att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra (SCB:s Medborgarundersökning N00651)	Öka		38,4%	-	53,4%
Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	Bibehålla		66%	-	73,5%
Andel förstagångsväljare som röstade i senaste valet (Kolada U17410)	Bibehålla		88%	88%	88%
Svenskt Näringslivs ranking avseende kommunens service och bemötande till företagare (ranking)	Öka	40	94	197	-
Fastighetspris småhus, kr/kvm (Kolada)	Öka		19 520	17 360	17 907

Utvecklingsområde 2: Genom hela livet

Tillsammans med föräldrar/vårdnadshavare stöttas varje barn och elev att utvecklas utifrån sina förutsättningar i en likvärdig skola. Alla elever lämnar skolan med goda kunskaper, god självkänsla och framtidstro. Vården och omsorgen är mänsklig, nära och trygg med fokus på dem vi är till för. Valfärdsteknik ger ökad självständighet och trygghet. I Hjo stärks varje individ på vägen till en egen försörjning och ett eget arbete eller studier. Hjo kommun samverkar med näringslivet, offentliga aktörer och det övriga samhället för att människor ska ha möjlighet att lära hela livet och hitta nya vägar.

Mål 2: Stöd, vård och omsorg möjliggör ett självständigt liv och en känsla av välbefinnande

Indikator: Socialstyrelsen, egen enkät, SCB Medborgarundersökning	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Andel som är sammantaget nöjda eller mycket nöjda med den hemtjänst de har	Öka	80%	89%	85%	91%
Andel som är sammantaget nöjda eller mycket nöjda med sitt äldreboende	Bibehålla	85%	77%	83%	78%
Andel klienter inom Socialtjänst som är sammantaget nöjda eller mycket nöjda med insatsen (egen enkät kvalitetsundersökning).	Bibehålla	98%	85%	84%	89%
Trivs du hemma? (Brukarenkät inom LSS- boende - andel positiv, egen enkät)	Öka		77%	80%	-
Andel positiva till hur äldreomsorgen fungerar i kommunen (ny).	Bibehålla		73,8%		69,6%
Andel positiva till hur omsorgen om personer med funktionsnedsättning fungerar i kommunen (ny).	Bibehålla		72,2%		75,4%
Andel positiva till hur socialtjänstens stöd till utsatta personer fungerar i kommunen (ny).	Bibehålla		54,5%		68,4%

Mål 3: Invånarna får stöd på vägen till hållbar egen försörjning

Indikator: Öppna jämförelser gymnasieskola och IFO Kolada (jämförelse med riket inom parentes)	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Andel vuxna som inte återkommit till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat stöd	Bibehålla		86%	79%	92%
Tre dagars målet uppnått (bedömning om målet är uppnått ja/nej)			ja	nej	nej
Andel individer vidare i egen försörjning efter avslutad insats på arbetsmarknadsenheten.	Bibehålla		35%	35%	36%
Kursdeltagare i Komvux på gymnasial nivå som avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat kurs (%).	Bibehålla		92%	86%	68%
Kursdeltagare i komvux (exkl. anpassad utbildning) som har avbrutit kurs under året, i huvudmannens skolenheter, antal.	Minska		113	95	102
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv. 16–20 år	Minska		13%	13%	11%
Andel positiva till hur kommunala vuxenutbildningen fungerar i kommunen	Bibehålla		93%	-	90%

Mål 4: Barn och elever utvecklar goda kunskaper i en skola präglad av trygghet och arbetsro

Indikator: Öppna jämförelser grundskolan – kommunala skolor, Kolada, Antagningskansliet, SCB medborgarundersökning	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	Öka	78%	68%	82%	75%
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	Bibehålla	87%	79%	86%	84%
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	Öka	216,9	213,2	225,7	213,2
Andel elever i åk 4–9 som svarar "Alltid" eller "Ofta" på frågan Hur ofta är det arbetsro på lektionerna? (Elevenkäten)*	Öka	41%	48%	43%	-
Andel elever i åk 4–9 som svarar "Helt och hållet" eller "Till stor del" på frågan Känner du dig trygg i skolan? (Elevenkäten)*	Öka	77%	79%	83%	-
Andel elever i åk 4–9 som svarar "Alltid" eller "Ofta" på frågan Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? (Elevenkäten)*	Öka	19%	20%	23%	-
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn trivs på förskolan, "Stämmer helt och hållet" och "Stämmer ganska bra". (Kvalitetsenkät förskola)	Bibehålla	93%	98%	96%	95%
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal.	Bibehålla		4,7	5,0	5,2
Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel %	Bibehålla		88%	86%	68%

Utvecklingsområde 3: En plats att välja

Vi stärker och bevarar den unika stadsmiljön, landsbygden och Vättern. Genom den lilla kommunens fördelar attraheras nya invånare, företag och besökare. Jär finns gott om rekreationsområden, kulturupplevelser och aktiviteter för alla åldrar. Näringslivet bidrar till en levande stad och landsbygd och kommunen möjliggör etablering och expansion. Hjo är ett resmål året runt och besöksnäringen skapar upplevelser och arbetstillfällen.

Mål 5: En attraktiv boendemiljö som möter invånarnas behov

Indikator: SCB Medborgarundersökning/Kolada	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Inflyttade till kommunen, antal.	Öka		502	464	441
Utflyttade från kommunen, antal.	Bibehålla		400	425	419
SCB:s Medborgarundersökning: Kommunen är en bra plats att leva och bo på, andel % som svarar "Mycket bra" eller "Ganska bra".	Bibehålla		97%		96%
SCB:s medborgarundersökning. Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel %.	Bibehålla		95%		93%
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplaner den 31/12, antal per tusen invånare. SKR: Öppna jämförelser- egen undersökning i kommunen.	Öka		-	32,4	-
Färdigställda bostäder, nybyggnad, antal/1000 inv.	Öka		0,7	1,4	2,2
SCB:s Medborgarundersökning: Andel som kan rekommendera andra att flytta till Hjo	Öka		75%	-	79%

Mål 6: Hjo kommun bidrar till att besöksnäringen utvecklas hållbart med fokus på hela kommunen och besökare året om

Indikator: Bedömning av årets arbete

Mål 7: Hjo kommun ska möjliggöra näringslivets etablering, expansion och utveckling

Indikator:	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
SYNA:s tillväxtplacering inom Västra Götalands Län	Öka		23	8	18
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking.	Öka	57	98	204	146
Sammantagen bedömning företagsklimat (Sv. Näringsliv) (skala 1-6)	Öka		3,84	3,38	3,57
Nystartade företag, antal per 1000 inv. 16-64 år	Bibehålla		12,9	9,3	12,0
Företagsförekomster, antal per 1000 inv.	Öka		-	61,8	-

Mål 8: Ett rikt fritids- och kulturutbud för människor i alla åldrar

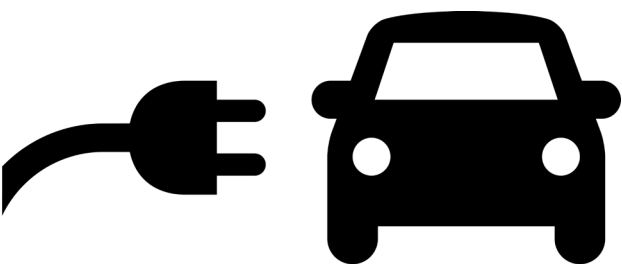
Indikator: SCB Medborgarundersökning/Kolada	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Andel positiva till utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen	Bibehålla		84,9%	-	70,7%
Andel positiva till utbudet av friluftsområden i kommunen	Bibehålla		93,4%	-	87,7%
Andel positiva till skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar	Bibehålla		85%	-	88,3%
Andel positiva till utbud av böcker och tidskrifter på biblioteket	Bibehålla		97%	-	96%
Andel positiva till utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen	Bibehålla		40,1%	-	32%
Andel positiva till utbudet av ställen för äldre att träffas på i kommunen	Bibehålla		75,9%	-	78,8%
Andel av alla barn och unga som går i kulturskolan, 6–19 år, % (Kolada)	Bibehålla		15%	13%	
Andel positiva till det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen	Öka		62,2%	-	69,5%

Utvecklingsområde 4: Hållbar livskvalitet

Tillsammans utvecklar vi ett samhälle där det är lätt att göra rätt. De lokala förutsättningarna för att leva ett klimatsmart liv stärks och bidrar till att Hjo blir en mer levande och trygg plats. Genom att fokusera på kreativitet, samarbete och resurseffektivitet kan kommun, näringsliv, föreningar och invånare samverka för att ta fram smarta lösningar och skapa förutsättningar för en hållbar livskvalitet.

Mål 9: I Hjo är det enkelt att leva hållbart

Indikator: SCB Medborgarundersökning/Kolada	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel positiva (%)	Bibehålla		62%		58%
Utbudet av gång- och cykelvägar är bra, andel positiva (%)	Bibehålla		84%		80%
Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel positiva (%)	Bibehålla		81%		83%
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	Minska		748	732	747
Kommunalt avfall som samlas in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	Öka		41%	40%	38%
Energirådgivning antal ärenden	Bibehålla		27	-	-
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Öka		66%		68%
Invånare, 20–64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	Minska			12%	11%
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	Bibehålla		87%		88%

Mål 10: Alla kommunala verksamheter arbetar för en gynnsam utveckling av miljö och klimat

Indikator: SCB medborgarundersökning, kolada	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023	2022
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	Bibehålla		78,2	77,4	60,5
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter, andel (%)	Öka			21	22
Mängden matsvinn/portion i snitt i förskolan (mål i Kommunernas klimatlöfte gram/portion)	Bibehålla		32g (35g)	41g (45g)	46g (45g)
Mängden matsvinn/portion i snitt i skolan (mål i Kommunernas klimatlöfte gram/portion)	Minska		42g (35g)	35g (45g)	45g (45g)
Mängden matsvinn/portion i snitt i äldreomsorgen (mål i Kommunernas klimatlöfte gram/portion)	Minska		172g (100g)	150g (45g)	164g (45g)
Kwh/kvm – elförbrukning i våra lokaler	Minska		36,7	36	33

Mål 11: Vi värnar vår kultur- och livsmiljö

Indikator:	Målsättning/ riktning	2025	2024	2023
Andel detaljplaner med skydds- och varsamhetsbestämmelser av årets antagna detaljplaner	Öka		2 av 7	3 av 7
Antal detaljplaner med utformningsbestämmelser för att säkerställa en god gestaltad miljö	Öka		2	3
Genomfört informationshöjande insatser inom kultur- och byggnadsvård, ja/nej	Bibehålla		ja	ja
Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten är bra, andel (%)	Bibehålla		94	-
Dricksvattensvinn på dricksvattennätet, i procent	Minska		16	17

Vision och utvecklingsområden:

För att kunna utjämna resultat över åren när det är ett sämre läge i ekonomin så som varit fallet under 2023 och 2024 då kommuner haft ovanligt höga kostnader för pensioner finns möjlighet att använda resultatutjämningsfond. Hjo har avsatt 20 mnkr till RUR i bokslut 2022 och använde 7,3 ur fonden för bokslut 2024 vilket medför att det finns 12,7 kvar.

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning. Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Kommunfullmäktige har beslutat om användning av RUR i Hjo.

Finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tiden krävs en god och stabil ekonomi. För att uppnå detta har Hjo kommun formulerat nedanstående finansiella mål som anses återspegla god ekonomisk hushållning.

Mål 12: Årets resultat ska uppgå till lägst 10 mnkr.

Mål 13: Investeringarna ska finansieras med egna medel under mandatperioden 2023–2026.

Mål 14: Soliditeten inklusive pensionsåtaganden ska årligen bibehållas eller förbättras.

Bolagens mål (fastställda i ägardirektiven)

Mål 15: Soliditeten i koncernen Hjo stadshus AB ska öka med minst 1 % per år från och med år 2015 och senast år 2025 uppgå till minst 25 %.

Mål 16: Soliditeten i AB Hjo Småindustrier ska uppgå till minst 30 %.

Mål 17: Taxor för elnät och fjärrvärme i Hjo Energi AB bör ligga under regiongenomsnittet.

3

Prioriteringar och uppdrag i budget

Här förklaras hur budgeten växt fram, vilka uppdrag som delats ut och hur budgetmedlen fördelats mellan politikområdena.

Hur budgeten för 2026-2028 har växt fram...

Vårbudgeten för 2026 baserades på SKRs skatteunderlagsprognos från april månad. Denna prognos indikerade en ökning i intäkter från skatter och generella statsbidrag med ca 33,7 mnkr enligt nedan. Skatteprognosen baserades på antagandet att invånarantalet den 1 november 2025 uppgår till 9 370 invånare.

mnkr	Budget 2025	Prognos 2026 SKR 25:47 apr	Förändring
Skatteintäkter	510,7	531,4	20,7
Inkomstutjämningsbidrag	140,6	145,5	4,9
Kostnadsutjämnning	4,2	7,8	3,6
Regleringsbidrag	24,5	21,8	-2,7
Avgift LSS-utjämnning	-9,3	-2,5	6,8
Fastighetsavgift	29,7	30,1	0,4
Summa skatter och statsbidrag	700,4	734,1	33,7

Efter att inflationen gick ner under våren 2024 minskade kostnaderna för pensioner. Dock pekade SKRs prognos på en större minskning än vad utfallet blev för Hjo. SKRs prognos är ett snitt för landets kommuner och till det får sen läggas den egna pensionsprognosen. Tyvärr håller den högre nivån i sig även för 2026 och en del behöver återläggas för att klara den prognostiserade kostnaden för pensioner för 2026

Inför höstprocessen kom nya indata i form av budgetproposition samt ny skatteunderlagsprognos (cirkulär 25:47 av den 3 oktober). Skatteprognosen ger i princip samma utrymme som vårens prognos. Dock räknades invånarantalet i vårens arbete till 9 370 vilket är högre än höstens beräkning (9 350). Minskat invånarantal föranleds av att det sen maj månad har varit en minskning men som nu i oktober vänt uppåt igen men inte nått den nivå som behövs för att beräkna på samma tal som under vårprocessen.

I en jämförelse mellan skatter och utjämnning är den största förändringen hur bedömningen görs för avräkning för 2024 samt för innevarande år. Dessa har minskat med 4,8 mnkr jämfört med prognosen i april. Det som också har förändrats är det sk regleringsbidraget som ökat med 4,4 mnkr vilket gör att summan av skatter och bidrag är i stort sett den samma.

Beträffande avsättning för stigande kostnader tillämpas SKRs prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilken uppgår till 3,5 % för lönekostnader och 2,5 % för övriga

kostnader.

Förändringen av utrymmet är i princip i nivå med de kostnadsökningar som finns för löner och övriga kostnader. Tyvärr har kostnaderna för pensioner inte minskat så mycket som beräknat för 2025 och den högre nivån håller enligt prognos från pensionsbolagen i sig för 2026 och 2027 också. Skatteunderlagsprognosen ger ökat utrymme med 34,1 mnkr jämfört med budget 2025 med en marginell beräknad ökning av invånarantalet till 9 350. Efter tilldelning för löneökningar och po på 3,5 % (18,3 mnkr) och indexökning för kostnader på 2,5 % (6,6 mnkr), samt ökad avsättning för räntekostnader med 1,0 mnkr finns utrymme kvar på 3,1 mnkr. De tilldelningar till verksamheten som gjorts med 16,2 mnkr (se lista sidan 32) kräver en effektivisering på 13,5 mnkr. Justering av kapitalkostnader har gjorts men den ger i princip ett nettovärde på noll.

mnkr	Budget 2025	Prognos 2025 SKR 24:38 okt	Förändring
Skatteintäkter	510,7	529,9	19,2
Inkomstutjämningsbidrag	140,6	142,7	2,1
Kostnadutjämnning	4,2	7,8	3,6
Regleringsbidrag	24,5	26,2	1,7
Avgift LSS-utjämnning	-9,3	-2,2	7,1
Fastighetsavgift	29,7	30,1	0,4
Summa skatter och statsbidrag	700,4	734,5	34,1
Avgår finansnetto	-5	-6	-1,0
Avgår årets resultat	-10	-10	0,0
Att disponera	685,4	718,5	33,1

Sammanfattning;

- Skattesatsen lämnas oförändrad till 22:00
- Resultatmålet behålls på samma nivå som föregående års budget på 10 mnkr

För detaljerad beskrivning av tilldelningar och dispositioner hänvisas till avsnittet "Översikt över ramförändringar.

Koncernens ekonomi

- Prognos 2026–2028 för Hjo Stadshus AB

Under budgetperioden 2026–2028 förväntas bolagskoncernen som helhet uppvisa ett stabilt och positivt resultat varje år.

Den sammanlagda resultatnivån för koncernen beräknas uppgå till ett överskott på c:a 3-5 mnkr per år under budgetperioden 2026–2028.

- Framtidsbedömning

Det positiva resultatet under 2026–2028 skapar förutsättningar för att bygga upp en starkare egenkapitalbas, öka möjligheterna till framtida investeringar och bidra till kommunens övergripande mål om god ekonomisk hushållning.

Sammantaget bedöms koncernföretagen ha en stabil ekonomi under hela budgetperioden 2026–2028.

Ekonomiska prioriteringar i budget 2026

Politikområden/Prioriteringar (tkr)	Tilldelning 2026
Demokrati	0
Kommunledningskontoret	
- Folkhälsostateg	
- Intranät	
- Kollektivtrafiknämnden	
- Upphandling personalsystem	
Summa:	600
Plan och Bygg	
- Behålla 700 tkr tilldelat för planarbete	
-Summa:	0
Kultur, turism och fritid	
- Simskolebussar	
- Drift/underhåll Kulturkvarteret	
- Systemdrift	
- Mjukvara accesspunkter	
- Handslaget 2.0	
Summa:	600
Barn och utbildning	
- Utbildning Skaraborg - prislista	
- Elevförändring gymnasiet	
- Högskoleförberedande program	
Summa:	5 900
Socialtjänst	
- Motsvarande statsbidrag	
säkerställa en god omsorg om äldre	
- LSS-plats samt placeringar	
- Lås och larm SÄBO	
Summa:	8 000
Teknisk service	
- Minskad intäkt tomtförsäljning	
Summa:	1 100
Totalt beviljat	16 200

Särskilda medel har avsatts i årets budget för att prioritera följande områden:

Demokrati

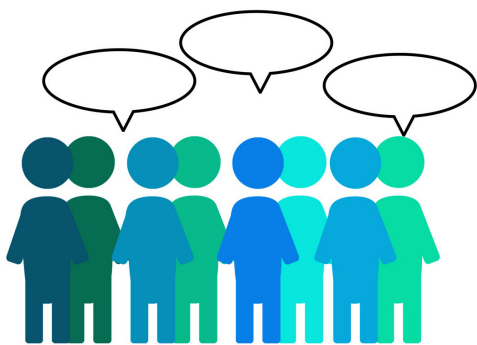
Området omfattar kommunens politiska verksamhet med kommunfullmäktige, revision, valnämnd, bygglövsnämnd samt kommunstyrelsen med utskott. Inom politikområdet ingår förutom arvoden och ersättningar till politiker även kostnader för sakkunniga biträden till revisionen, partistöd och överförmyndarverksamhet.

Politiska prioriteringar

Politikområdet lyfte inga behov i budgetprocessen och tilldelas inga medel utöver generella uppräknings i budgeten 2026.

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret ansvarar för ledning, styrning, uppföljning och kontroll av den samlade verksamheten i Hjo kommun. Kommunledningen och dess stabsfunktioner ger strategiskt stöd och service till politiken och förvaltningen samt säkerställer att fattade beslut genomförs. Staben innefattar ekonomi, upphandling, kansli, personal och kommunikation samt arbetet med hållbar utveckling. Utöver detta finns även projekt för utveckling samt säkerhetsarbete.

Politiska prioriteringar

• Finansiering av folkhälsostrategitjänst 2026

Under 2024 beslutade Västra Götalandsregionen, VGR, att strukturen och organiseringen av folkhälsostrategierna skulle vara densamma i hela regionen. I Skaraborg har folkhälsostrategierna tidigare varit organiserade, anställda och helt finansierade av regionen medan det i andra delar av regionen varit en samfinansiering med kommunerna. VGR beslutade att samma ordning skulle gälla för Skaraborg som för övriga delar av regionen. Nya folkhälsoavtal togs fram för 2025 för att initialt gälla under ett år och kommunerna fick ett erbjudande om att teckna avtal om ett nytt samverkansavtal med en samfinansiering. För 2025 finansierar VGR tjänsten som folkhälsostrateg med 75% och kommunerna 25%. För 2025 har Hjo kommun finansierat 25% med statliga medel för brottsförebyggande arbete (ca. 195 tkr). Det brottsförebyggande arbetet ingår nu som en del i tjänsten som folkhälsostrateg då det ses som en central och viktig folkhälsofråga.

Från 2026 är finansieringen 50% för vardera huvudmannen. Från 2026 måste finansiering, motsvarande 25%, ca. 200 tkr, per år därmed skjutas till från kommunal budget.

De brottsförebyggande medlen, som för 2025 finansierar nuvarande 25%, är statliga stimulansmedel. Förvaltningen har ingen information om hur länge dessa statsbidrag kommer att finnas kvar. Om de inte längre betalas ut till kommunen så saknar tjänsten finansiering om 50%. Enligt

folkhälsoavtal för år 2025 avsätter parterna vardera 141 064 kronor för utvecklingskostnader, för helåret 2025.

Regionen föreslår i avtal för 2026 är att Hjo kommun och DRNÖ vardera avsätter 184 050 kr för utvecklingsmedel (en fast summa om 100 tkr för en kommun i Hjos storlek + 9 kr/inv). Detta medför att kommunen behöver tillskjuta ca 43 tkr för 2026. Förvaltningen föreslog, mot bakgrund av det ekonomiska läget, att utvecklingsbudgeten för Hjo kommun även 2026 är 141 064 och att Hjo kommun och regionen därmed inte utökar med det föreslagna budgetbeloppet.

• Nytt intranät

Kommunikation äskade 120 tkr för implementering av en ny intranätsplattform och utökade webbkostnader. Kommunens befintliga intranät når inte upp till de krav som ett modernt och ändamålsenligt intranät bör klara.

Det handlar bland annat om att plattformens nuvarande uppbyggnad och bristfälliga anpassning mot kommunens AD (användarregister) gör att det inte finns förutsättningar att individanpassa innehållet genom exempelvis riktade nyheter, skraddarsydda menyer för åtkomst till olika verktyg och verksamhetssystem eller annat målgruppsanpassat innehåll.

Idag sköts all drift, support och förvaltning av intranätet av kommunikationsstrateg med hjälp av konsulter på en webbyrå. Det är en lösning som kräver att kommunikationsstrategen lägger mycket arbetstid (uppskattningsvis ett par timmar i veckan) på kontakt med redaktörer, webbyrå och IT Skövde om supportärenden, fel som uppstår och utveckling av plattformen.

Ett intranät i Omnia skulle effektivisera verksamheterna eftersom informationen blir mer lättillgänglig för användaren. Det blir enklare att hitta relevant information, eftersom informationen baseras på användarens roll i organisationen. Dessutom skulle ett intranät i Omnia underlätta och spara mycket tid för redaktörerna och ansvarig kommunikationsstrateg.

- Engångskostnad: Implementera Omnia: 550 tkr (2026)
- Årlig kostnad: Drift, support och förvaltning: 300 tkr (från 2027 och framåt).

Om vi går med i Omnia försvinner kostnader för det befintliga intranätet om ca 100 tkr. Den årliga nettoökningen blir alltså 200 tkr/år.

Kostnader över tid: Budgeten för Hjo kommuns kommunikationsarbete utökades med 490 tkr 2025, medel som under 2025 används till en systemuppgradering av hjo.se, ny grafisk profil och nya Office-mallar. I 2026 års budget skulle kommunikation behöva ytterligare 120 tkr för att:

- implementera nytt intranät (total kostnad 550 tkr)
- utöka budgeten för webbkostnader med 60 tkr kr, eftersom den befintliga budgeten inte täcker de kontinuerliga kostnaderna.

Från och med budgeten 2027 kommer kostnaderna för intranätet att vara lägre, eftersom implementeringen är färdig och övergår till en årlig kostnad för drift och förvaltning. Samtidigt försvinner kostnaderna för det befintliga intranätet.

• Upphandling av personalsystem

Kommunledningskontoret tilldelades 350 tkr för projektledning och expertstöd under 2025. Avtal med leverantör förväntas tecknas juni 2025 och implementeringsprojektet kommer därefter att påbörjas för att pågå som minst t.o.m. sommaren 2026 förutsatt att avtalsstart är 1 januari 2026. Det finns därav ett behov av att bibehålla den utökning av budgetmedel som tilldelades inför år 2025 även i 2026 års budget. Upphandlingen kommer att medföra en kostnadsökning om ca 10%.

• Kollektivtrafiknämnden

Budget för kollektivtrafiknämnden har budgeterats något lägre än den budget som kollektivtrafiknämnden budgeterat. Tidigare år har utfallet varit lägre än budget men detta är inte hållbart framöver och för 2026 är behovet att beräkna i enlighet med den budget som kollektivtrafiknämnden beräknar. I budget för 2026 innefattas sommarlovskort till ungdomar. Utöver den satsningen utgår KTN från följande avseende trafik kostnaderna:

1. Antagande om något lägre färdtjänstkostnader för 2026 jmf med budget 2025 (dock viss osäkerhet pga nya transportörsavtal för Västtrafik from juli 2026).
2. Oförändrade avtal och resandenivåer inom tillköp för Flex- och Närtrafik.
3. Högre kostnader för seniorbiljetter utifrån faktiskt resande 2024.

Behov av utökad ram för 2026 är 472 tkr.

Sammantaget tilldelas Kommunledningskontoret 600 tkr för ovanstående äskanden.

Plan och Bygg

Plan och Bygg ansvarar för tillsyn och myndighetsutövning enligt Plan- och Bygglagen samt för tillsyn av strandskydd. Området omfattar också kart- och mätverksamhet samt fysisk planering. Plan och Byggheten arbetar gentemot Byggnadsnämnden och i vissa frågor mot KS.

Politiska prioriteringar

Politikområdet lyfte inga behov i budgetprocessen och tilldelas inga medel utöver generella uppräknings i budgeten 2026.

Kultur, turism och fritid

I verksamheten för kultur, turism och fritid ingår ansvar för bibliotek, olika kulturarrangemang, turism samt övrig kulturverksamhet i kommunen. Man ansvarar även för kommunens fritidsgård, fritidsanläggningar, lokaluthyrning, föreningssamverkan och föreningsbidrag samt simskola och utomhusbad. Från och med hösten 2024 organiseras även IT under Kultur, turism och fritid.

Politiska prioriteringar

• Simskolebussar

Som en konsekvens av att Kommunfullmäktige fattat beslut om att ta bort avgiften för de elever som åker med simskolebuss mister Kultur, turism och fritid intäkten som detta gav. I kombination med att hyran av bussarna ökat blir det för mycket att hantera budgetmässigt varför verksamheten åskade 25 tkr för detta.

• IT/Digitalisering (kommungemensamma kostnader)

Systemdrift

Vid en genomgång av avtalet med Skövde-IT kring de system som de drifvar har det upptäckts att Hjo kommun betalar för lite. Detta kommer att justeras till 2026 och innebär en kostnadsökning. Förvaltningen åskade därför om täckning för denna kostnad om 220 tkr.

Mjukvara accesspunkter

Från och med innevarande år ingår inte kostnad för mjukvaran till de accesspunkter som finns i kommunens fastigheter, utan en tillkommande årsavgift för hantering av accesspunkterna á 667 kr har tillkommit. Det finns i nuläget ca. 240 accesspunkter varför förvaltningen åskade 160 tkr för att täcka dessa kostnader.

Handslaget 2.0

Inom ramen för SKR:s projekt "Handslag för digitalisering" har tre nya initiativ erbjudits till kommunerna. Dessa initiativ är viktiga för fortsatt verksamhetsutveckling inom de respektive områden som de täcker och syftet är bland annat att på sikt sänka kostnader inom dessa verksamheter. I det kortare perspektivet innebär det däremot en kostnad, som bland annat innefattar installation, utbildning och implementering av dessa nya system. För detta åskade förvaltningen 100 tkr.

• Kulturutveckling

Punkterna under denna rubrik härrör från rapporten "Utvecklingsförslag för kulturen i Hjo", som antogs av KS i april.

Offentlig konst

Offentlig konst är en central del av Hjos stadsbild och bidrar till en attraktiv, identitetsskapande och tillgänglig stadsmiljö. För närvarande finns ingen särskild budget för restaurering och konservering av befintlig konst, vilket har resulterat i att nödvändiga åtgärder antingen skjutits upp eller finansierats genom tillfälliga budgetlösningar.

Hjo kommun har nyligen köpt in egna föremål till Estrid Ericson-utställningen, vilket innebär ett ytterligare ansvar att säkerställa att dessa föremål förvaltas och bevaras på ett professionellt sätt. För att kunna ta fram en underhållsplan behöver vi anlita restaureringsexpert som tar fram en åtgärds- och underhållsplan för den offentliga konsten i Hjo kommuns utemiljö. Verksamheten åskade för den beräknade kostnaden för detta om 70 tkr.

Utställningar; 50 tkr

Förvaltningen arbetar aktivt för att minimera behovet av en ökad budgetram genom att förändra arbetssättet kring utställningarna. Genom längre utställningsperioder, effektivare planering och utökad samarbete med andra aktörer skapas bättre ekonomiska förutsättningar.

Trots dessa insatser är det blir svårt att hantera de ökade kostnaderna helt inom befintlig budgetram. Därför åskade verksamheten 50 tkr för att kunna bibehålla verksamheten i dess nuvarande form. Om budgeten inte anpassas riskerar Hjo kommun att få svårt att attrahera konstnärer till Hjo, vilket i sin tur kan påverka Kulturkvarterets möjligheter att hålla en attraktiv och högkvalitativ utställningsverksamhet.

Drift/underhåll Kulturkvarteret

Hjo kommun har idag ingen fast budget för underhåll och uppdatering av teknisk utrustning på Kulturkvarteret och Park. Det innebär att teknik som används i scenverksamhet, utställningar och publika evenemang gradvis försämrar och riskerar att bli obrukbar. Därför äskade verksamheten 100 tkr till detta.

Sammantaget tilldelas Kultur, turism och fritid 600 tkr för ovanstående äskanden.

Rättelser / Omfördelningar / Övrigt

Skolbiblioteken, som tidigare varit en del av Barn och utbildning, kommer framöver att organiseras under Kultur, turism och fritid. Budgetramarna justeras därför inför 2026 där budgetmedel för skolbiblioteken flyttas från BoU till KTF. Belopp att flytta inför 2026 uppgår till 800 tkr.

Barn och utbildning

Barn och utbildning är indelat i verksamhetsområdena: Barn och utbildning gemensam, förskola, grundskola inklusive förskoleklass och anpassad grundskola, fritidshem, elevhälsa samt stödorganisation och skoladministration. Kulturskola och slutligen gymnasie- och vuxenutbildningen inklusive svenska för invandrare (SFI).

Politiska prioriteringar

• Prislista Gymnasiet samt elevökning

Barn och utbildning beviljades i vårprocessen sammanlagt 5,0 mnkr för att kompensera kostnadsökningen för Utbildning Skaraborgs prislista mellan kommuner samt för fler gymnasieelever.

Modellen för intern prislista mellan kommuner inom Utbildning Skaraborg är föregående års riksprislista som räknas upp med ett viktat index. Indexet tas fram genom att beräkna ett viktat snitt över de senaste 4 årens KPI (konsumtprisindex) och personalkostnader från PKV (Prisindex för kommunal verksamhet). KPI läses av i april och PKV i september för respektive år. Viktningen är 30% KPI och 70% PKV. Exempelvis blir då 2025 års interna prislista, riksprislistan för 2024 uppräknad med snittet på ett viktat index, åren 2020 - 2024. För Barn och utbildning innebär detta 5,29% tillsammans med riksprislistans uppräkning om sammanlagt 7,6% Differensen mellan tilldelningen 3,5 och 7,6% innebär en merkostnad 2025 med 1,4 mnkr. Inför 2026 tillkommer prisökningen enligt ovan modell. I dagsläget vet vi inte KPI och PKV för mätdatumet enligt modellen, men om vi utgår från vad vi vet idag skulle 2026 års ökning innebära 5,14% + uppräkning riksprislistan som vi i dagsläget inte vet något om, men om vi räknar med 1,5% innebär detta en uppräkning med 6,64% minus det som vi tilldelats i härledningstabellen sid 52. Index uppräknat övr kostnader Generell uppräkning av övriga kostnader $6,64 - 3,5 = 3,14\%$ (Basen 45 mnkr $*0,0314 = 1,4$ mnkr).

Födda	Slutar 9:an	Tar studenten	Elev- förändring	Tillkommande kostnader
2009	103	80	+23	1 782 tkr vt-26
2010	104	83	+21	1 627 tkr ht-26
Summa				3 409 tkr

Beräknad kostnad per gymnasieplats och år är utifrån Hjo kommuns elevunderlag i dagsläget ett snitt om 155 tkr. Barn och utbildning tilldelas i vårbudgetprocessen avseende budgetåret 2026 sammanlagt 5 mnkr för att täcka kostnadsökningen till följd av fler elever samt en kostnadsökning beroende på uppräknig av Utbildning Skaraborgs prislista.

Utöver ovan ökning av prislistan samt ökat antal elever har också 70% av "Hjo-eleverna" valt yrkesförberedande program, vilket är program som är betydligt dyrare än högskoleförberedande. Därtill äskar Barn och utbildning ytterligare 0,9 mnkr utifrån val av gymnasieprogram.

Sammantaget innebär ovan en kostnadsökning med 7,1 mnkr. Barn och utbildning tilldelas i budget 5,9 mnkr för att möta ovan kostnadsökning.

Rättelser / Omfördelningar / Övrigt

Skolbiblioteken, som tidigare varit en del av Barn och utbildning, kommer framöver att organiseras under Kultur, turism och fritid. Budgetramarna justeras därför inför 2026 där budgetmedel för skolbiblioteken flyttas från BoU till KTF. Belopp att flytta inför 2026 uppgår till 800 tkr.

Socialtjänst

Socialtjänsten har ansvar för att tillgodose behoven för kommunens äldre och personer med funktionsnedsättning genom olika stödinsatser, omvårdnad och sjukvård, både i egna och särskilda boenden. Äldreomsorgen inkluderar hemvård, korttidsvård, dagverksamhet, särskilt boende samt kommunal hälso- och sjukvård. Insatser för funktionshindrade regleras främst av LSS-lagstiftningen och omfattar personlig assistans, ledsagare, kontaktpersoner, korttidsvistelse för barn och unga, bostad med särskild service och daglig verksamhet. Individ- och familjeomsorg utreder behov av stöd och insatser och erbjuder stöd bland annat genom öppenvård, familjecentral, arbetsmarknadsinsatser samt integration och flyktingmottagning.

Politiska prioriteringar

- **Motsvarande statsbidrag "Säkerställa god omsorg och hälso- och sjukvård om äldre"**

Socialtjänsten, tidigare Vård och omsorg, har sedan flera år tillbaka rekviderat ett riktat statsbidrag, "Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård om äldre" om 4,75 mnkr. När statsbidraget infördes togs motsvarande summa bort från Vård- och omsorgs budgetram.

2026 upphör detta statsbidrag som riktat statsbidrag och görs i stället om till ett generellt statsbidrag. Verksamheten äskade att få ta del av dessa medel och återföra dem till budgetramen för att klara budgeten för 2026.

- **LSS-plats samt placeringar**

Syftet med omställningen till ny socialtjänstlag är att kunna komma in med insatser i ett så tidigt skede som möjligt. Förebyggandeenheten har under 2025 nya medarbetare som finansieras av statsbidrag avsedda för omställningen av ny socialtjänstlag. Att kunna tillgodose behov hos våra medborgare på hemmaplan ställer högre krav på personal inom socialtjänstens alla verksamheter, kommunen i stort och på lokalsamhället.

En del av kommunens kostnader kopplat till placeringskostnader beror på svårighet för barn och vuxna att få tillgång till psykiatrisk vård. Hemmaplanslösningar och omställning mot tidiga och förebyggande insatser kommer att ta tid och ett visst behov av externa placeringar kommer alltid att finnas.

Under 2025 har det tillkommit en köpt LSS-plats i annan kommun. Socialtjänsten äskade medel för att täcka placeringskostnaden. De medel som finns i budget täcker inte heller de placeringskostnader som redan finns. Verksamheten äskade 6 600 för att täcka nytillkomna placeringskostnader.

• Lås- och larm

Under året har en översyn gjorts gällande avtal för lås och larm inom hemtjänstverksamheten och på de särskilda boendena. Avtal har tidigare skrivits och förlängts utanför lagen om offentlig upphandling (LOU) och över direktupphandlingsgränsen och vi har nu nödgats att göra ett omtag kring detta. Befintliga lås och larm på de särskilda boendena och gruppboendena är dessutom gamla och utdaterade. Mjukvaran i arbetstelefonerna stöds inte heller längre av befintlig leverantör, utan kräver vid fortsatt användning att alla mobiltelefoner byts ut.

Hjälpmiddelscentralen som de nyckelfria låsen för ordinärt boende avropas ifrån har upphandlat två olika leverantörer som har två olika lösningar för upplåsning. En lösning via telefoner och en lösning via en fysisk nyckel med digital behörighetsstyrning. I nuläget bedöms den billigaste och bästa lösningen för Socialtjänsten bli att avropa lås via fysisk nyckel och på så sätt undvika kostnader för utbyte av alla mobiltelefoner. Kostnaden för detta beräknas uppgå till 1,2 mnr.

Sammantaget innebär det uteblivna statsbidraget, nytillkommen placering samt förnyelse av lås och larm en ökad kostnad för förvaltningen om 12,5 mnr. Inför budgetåret 2026 tilldelas Socialtjänsten 8 mnr för ovanstående behov.

Teknisk service

Teknisk Service omfattar Fastighetsförvaltningen inkl lokalvård och vaktmästeri, Måltidsenhet och Gata/Park/Hamn. Fastighetsförvaltningen omfattar förvaltning, administration, drift, tillsyn, vaktmästeritjänster och lokalvård av kommunens samtliga fastigheter, egna som förhyrda. Måltidsenheten tillhandahåller mat till äldreomsorgen, barnomsorgen och grundskolan, samt ansvarar för leverans av mat till serveringen på Rödingen. Gata/Park/Hamn omfattar drift och underhåll av gator, vägar, gång- och cykelvägar, hamn, VA-nät, parker och grönytor. I uppdraget ingår även skötsel av kommunens skog samt naturreservatet Hjoåns dalgång.

Politiska prioriteringar

- Justering av intäktsnivån för försäljning av tomter och mark

I budget för 2023 räknades intäkterna för försäljning av tomter för bostäder och verksamhet upp från 1,7 mnr till 3,7 mnr. Som ett resultat av det ekonomiska läget med höga räntor och inflation som påverkat kostnader för nybyggnation har intäkterna vikt neråt sedan 2023. Byggsektorn är en av de sektorer som har drabbats särskilt hårt av svaga ekonomiska förutsättningar. Återhämtningen för byggsektorn och privatpersoner som står i beredskap att bygga egna hem bedöms ske långsamt på grund av fortsatt höga byggkostnader och det osäkra världslägets påverkan på hushållens köpkraft. Hjo kommun har för närvarande ett 15-tal tomter till salu vid Lundby västra och ett antal andra aktuella försäljningar av mark. Efterfrågan på tomter och områden för markanvisningar i Hjo får bedömas som fortsatt relativt låg under 2026. Därför sker en sänkning av intäktsbudgeten med 1,1 mnr inför 2026.

.....

Särskilda uppdrag till förvaltningen

Utöver kommunfullmäktiges prioriterade mål samt de ekonomiska prioriteringarna på föregående sidor ger Kommunstyrelsen förvaltningen nedanstående särskilda uppdrag. Uppdragen är indelade i två kategorier och inleds med ett antal verksamhetsspecifika uppdrag som ges i denna budget eller som getts tidigare men ännu inte avrapporterats. Kategori 2 utgörs av uppdrag som ska genomsyra hela kommunens verksamheter.

Åtgärdsplan 3.0 - ekonomisk anpassning över 2 år

2025 års prognostiserade resultat visar att kommunens verksamhet inte håller den budgetram som lagts. En rad åtgärder är vidtagna men en hel del utmaningar kvarstår och den ekonomiska balansen måste återvinnas för att kommunen ska stå stark och kunna utvecklas på bästa vis framöver. Anledningarna till den uppkomna situationen är många och till delar inte påverkansbara. Det handlar bl.a. om ökade behov, skärpt lagstiftning, demografi, skatteunderlag och konjunktur. Trots det måste vi ställa om verksamheten efter dessa förutsättningar.

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan som sträcker sig över max två år och som ger för handen hur vi etappvis ska uppnå en balanserad ekonomisk framfart utan att riskera vitala delar av verksamheten.

Förvaltningen får också i uppdrag att ta extern hjälp med analysarbete, kartläggning och benchmarking om så behövs. Detta för att ta in nya perspektiv och idéer på vad som bör ändras och hur vi i så fall skulle kunna gå till väga.

Uppföljningen av arbetet kommer skärpas. Vid sidan av vår ordinarie ekonomiska uppföljning i utskotten/Ks/KF får förvaltningen i uppdrag att också genomföra

- en månatlig helhetsuppföljning i Ks av ekonomin inom resp område samt vilka åtgärder som genomförs och hur väl de slår ut.
- en månatlig uppföljning av investeringsplanen med syfte att kunna revidera löpande om så anses behövas.
- att vid det årliga ombudgeteringstillfället av investeringsplanen i början av 2026 genomföra en ordentlig revidering för att hålla nere investeringsnivån.

Långsiktig plan för kommunalt lokalbehov

Hjo kommun äger och förvaltar ett stort antal fastigheter med lokaler speciellt anpassade för den verksamhet vi bedriver, allt från skol- och omsorgslokaler till idrottshallar m.m. Mycket av verksamheten bedrivs inte dygnet om årets alla dagar utan många lokaler står tomma stora delar av tiden. Detta förhållningsätt är inte, ur flera perspektiv (ekonomiskt, miljö- och klimatmässigt) långsiktigt hållbart. Vi behöver bli duktiga på att samutnyttja redan befintliga ytor i mycket större omfattning än vi gör idag. Därutöver behöver vi skapa förutsättningar för hur vi bättre kan hyra ut lokalerna till andra verksamheter/organisationer/föreningsliv/näringsliv då de inte används av den kommunala verksamheten.

Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med ovanstående och samtidigt ta fram en långsiktig plan (10-15 år) för hur vi ska lösa hela kommunens verksamheters lokalbehov med hänsyn till demografi, prognostiserat omsorgsbehov och förändrad lagstiftning.

Entréavgifter

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram detaljerade förslag på nivåer, tidpunkter och på hur genomförande av avgifter för Guld Kroksbadet, Kommunala evenemang/arrangemang samt utställningen om Estrid Ericson skulle kunna utformas. Utredningen presenteras våren 2026.

Parkeringsområden och avgifter

Förvaltningen får i uppdrag att inventera möjliga nya områden i Hjos centrala delar som sommartid kan avgiftsbeläggas för parkering och samtidigt göra en översyn av avgiftsnivåerna. Utredningen presenteras under våren 2026.

Gatubeläggingsplan

Investeringsbudgeten innehåller idag en pott för asfaltering. Gatsten är ett alternativ som passar för vissa delar av Hjo stad och skulle kunna ersätta asfaltbeläggningen. Gatsten har långsiktigt både miljömässiga och ekonomiska fördelar även om gatsten initialt innebär en högre investering. Gatsten har dessutom en fartdämpande effekt vilket är bra i centrala Hjo.

Aktivt arbete med tomtförsäljning och byggnation

Förvaltningen får i uppdrag att starta upp ett mer aktivt arbete med att få igång tomtförsäljning och byggnation på de områden som nu är klara för byggstart och som kommunen har rådighet över. Insatserna kan bestå av direkta kontakter med entreprenörer, hustillverkare eller andra aktörer samt mer offensiv marknadsföring via olika medier.

Kunskap, delaktighet, innovation

Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att öka kunskapsnivån kring ekonomi, resurser och förutsättningar. Att säkerställa att idéer och förslag från alla nivåer tas till vara i det dagliga arbetet. Att man arbetar vidare med att skapa en tillåtande miljö där man vågar prova och där det också är tillåtet att misslyckas ibland.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten för Hjo kommun beslutas av Kommunfullmäktige med nedanstående fördelning. Inom dessa ramar äger förvaltningen rätt att omdisponera mellan de olika projekten som redovisas i verksamhetsplanen som följer på nästkommande sidor.

Investeringsbudget och 8-årsplan 2026–2033:

Hjo kommun har under de två senaste mandatperioderna gjort stora investeringar. Detta har i huvudsak finansierats med egna medel, men lån har också behövts tas. Målet för självfinansieringsgraden under mandatperioden 2023 – 2026 har satts till 100 %, d v s samtliga investeringar ska rymmas inom de medel som verksamheten genererar.

Samtidigt står Skaraborg inför stora förändringar i form av nyetableringar och utbyggnader av industrier och andra verksamheter. Detta gör att Hjo kommun som en del i Skaraborg behöver möjliggöra och förbereda för inflyttning genom exploatering av såväl bostadsområden som industriområden.

Dessa faktum tillsammans med det höga kostnadsläget och osäkra ekonomiska läget gör att investeringsbudgeten och plan för 2026–2033 har fått justeras i höstbudgeten. Vissa projektbudgetar har minskats, strukits, omdisponerats eller skjutits på något eller ett par år framåt i tiden.

Rubricering	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Teknisk service övergripande	3 882	3 005	4 840	3 955	3 185	4 930	3 575	3 710
Plan och bygg	100	100	100	100	100	100	100	100
Fastigheter övergripande	2 275	2 300	2 340	2 380	2 420	2 460	2 500	2 550
Fastigheter Barn och utbildning	815	0	0	0	0	0	0	0
Kultur och fritidsfastigheter	5 425	2 800	43 305	8 810	7 815	3 320	325	330
Gator, vägar, infrastruktur	17 710	16 090	15 940	21 185	14 805	12 160	12 400	12 650
Exploateringsfastigheter	500	8 500	310	315	320	325	330	335
KLK inventarier:	6 340	2 275	2 320	2 365	2 410	2 455	2 500	2 545
Markinköp/nya händelser:	1 325	1 350	1 375	1 400	1 425	1 450	1 475	1 500
Skattefinansierad verksamhet	38 372	36 420	70 530	40 510	32 480	27 200	23 205	23 720
Avgiftsfinansierad verksamhet	13 700	7 600	7 700	7 800	7 900	8 100	8 200	8 300
Summa investeringar	52 072	44 020	78 230	48 310	40 380	35 300	31 405	32 020

Utgångspunkten för investeringsbudget är den åttaårsplan som antogs i vårbudget 2026. Nedan beskrivs först de förändringar som skett av vårbudgeten. Därefter kommer ett avsnitt om nya behov och projekt sedan vårbudgeten. Sista delen avser den taxefinansierade verksamheten.

Ändringar av vårbudgeten

- Robotgräsklippare

300 tkr flyttas från investeringsbudgeten år 2026 till 2027.

- Offentlig konst

I plan för 2026–2033 finns en årlig pott om drygt 200 tkr. Denna post utgår 2026.

- Solfångare på Guldkroksbadet

I nuläget pågår samtal kring framtida lösningar för uppvärmning av bassäng- och duschvatten på Guldkroksbadet och behovet av investeringsmedel för nya solfångare kan komma att förändras. I nuläget kommer medlen ligga kvar i investeringsbudgeten för 2026.

- Lekutrustning

I plan för 2026–2033 finns en årlig pott för reinvesteringar i lekutrustning. I 2026 års budget finns 725 tkr avsatta. Denna post utgår till förmån för 815 tkr i lekutrustning förskolegårdar (se nya behov nedan).

- Lekskepp strömparterren

De 500 tkr som finns avsatta för lekskepp på strömparterren 2026 flyttas fram till 2027.

- Cykelinfrastruktur

I plan för 2026–2033 finns en årlig pott om drygt 800 tkr. Denna post utgår 2026.

- Skyltning stadsparken

330 tkr finns avsatt för skyltning i stadsparken 2026. Denna post utgår helt ur investeringsbudget och plan.

- Brorenovering Grebbans kvarn

I mnkr finns avsatt i budgeten för 2026. 200 tkr sätts i stället av för projektering år 2026 och 800 tkr för själva renoveringen flyttas till år 2027.

- Muddring hamnen

Muddring av yttre delen av hamnen genomfördes under 2018 och andra etappen, den inre delen av hamnen var inledningsvis planerad att genomföras under åren 2025–2026. I vårbudgeten 2026–2028 flyttades projektet fram till åren 2027 och 2028. Förvaltningen bedömer att muddringen kan skjutas fram ytterligare och medlen fördelas i stället med 5 mnkr vardera under åren 2028 och 2029.

- Utveckling av Guldkroksområdet

Förslag till vision för utveckling av Guldkroksområdet har tagits fram med hjälp av konsultföretaget White Arkitekter. Förslaget har remitterats till berörda föreningar, skolan, samtliga kommunala råd och diskuterats i flera fora och enskilda möten. Kommunstyrelsen ser generellt positivt på visionen och förslagen på utformning av området och uppmanar förvaltningen att gå vidare med projektet etappvis. Varje etapp kommer att kräva fortsatt dialog och utveck-

lande detaljdiskussioner med de föreningar/organisationer och kommunala verksamheter som ska nyttja området. Projektet startade redan 2024 med att förbereda och anlägga en parkeringsplats belägen på delar av gräsängen norr om Lars i Knäpplans väg. Detaljplanen har blivit överklagad men kvarstår i investeringsbudgeten för 2026.

I beslutad investeringsplan skulle projektering av området påbörjas under 2025 för att därefter pausas under 2026 och sedan fortsätta under 2027. På grund av budgetläget kommer projektet att skjutas fram med ett år till 2028–2031 och samtidigt tillkommer medel i investeringsplanen för projektering om 2,5 mnkr 2027 så att tidsplanen hålls ihop utan avbrott.

- Ny väg/ Exploatering av nya industri och verksamhetsområdet i norr

Antalet detaljplanerade och därmed tillgängliga tomter för etablering av verksamheter och industri är i nuläget starkt begränsat. Detaljplanen för det nya verksamhetsområdet i de norra delarna av Hjoområdet är i skrivande stund ute på granskning. För att förbättra angöringen till- och från det befintliga och det nya verksamhetsområdet planeras för en ny huvudgata på det nya området som ska ansluta Sveavägen i söder och väg 195 i öster. I förlängningen är det tänkt att denna anslutning ska avlasta angöringen mot industriområdet som i dag sker via infarten från Skövde vid Hem och hobby. Det innebär också att den nuvarande norra infarten till Hjo kan stängas. Förvaltningen har inlett en dialog med Trafikverket kring anslutningen av den nya huvudgatan mot väg 195. Anslutningen kommer att byggas av Trafikverket med 100 % medfinansiering av Hjo kommun och kalkylerad kostnad är cirka 10 mnkr. På grund av det ekonomiska läget så kommer byggnationen av huvudgatan skjutas på i framtiden. Utrymmet motsvarande de 8 mnkr i budget 2026 omfördelas och flyttas till 2027 för att i stället finansiera utbyggandet av nuvarande industri/ verksamhetsområde enligt den nya detaljplanen, men att detta görs i etapper med början under 2026.

- Lars i Knäpplans väg – förlängning ut till Falköpingsvägen

I vårbudgeten 2023 fanns medel avsatta för att genomföra detta projekt under 2023 och 2024. Kommunstyrelsen beslutade att skjuta på detta projekt till 2027–2028 och i stället fokusera på förtätning av befintliga bostadsområden och har givit förvaltningen i uppdrag att ta fram ett planprogram för Hamnardalsområdet före exploatering av området Siggahusen. Därför flyttas byggnationen av Lars i Knäpplans väg fram ytterligare till år 2029–2030.

- Omläggning av konstgräsplan

Det är i nuläget fortfarande oklart vilken lösning, när det gäller fyllnadsmaterial, som skulle kunna passa bäst för Hjo kommuns förutsättningar. Förvaltningen arbetar vidare med detta och återkommer längre fram. I planen finns detta inlagt år 2028 men beloppet är reviderat från tidigare 1,0 mnkr till 3,5 mnkr, vilket är mer troligt utifrån framtida prisläge. Mer exakt pris ska förvaltningen ta fram när investeringen blir aktuell.

- Reinvestering och utbyte av vårsängar

150 tkr flyttas ur Kommunledningens inventariepott och blir en egen årlig pott i planen från 2026 till 2033 då verksamheten ser att det finns ett årligt återkommande behov att byta ut vårsängar i kommunen.

Nya behov och projekt 2026–2033

- Guldkroksbadet - promenadstråk, ramp, badtrappa

Förvaltningen tilldelades 1 650 tkr i vårbudgeten för investering i promenadstråk, ramp och badtrappa på Guldkroksbadet. Detta planeras att vara färdigt till badsäsongen 2026.

- Reinvesteringar maskiner och fordon för skötsel av offentlig miljö 2026

2026 års maskinbehov har uppdaterats med nya offerter och behov. En gräsklippare havererade 2025 vilket gör att behovet av en ny maskin är akut. Tidigare behov av lastmaskin är justerat till ett annat fabrikat med förhoppningar om mindre underhållskostnader. Förvaltningen arbetar med att undvika att behålla maskinerna för länge innan byte för att undvika ökade underhållskostnader vilket ger en svårplanerad verksamhet. Anslaget i investeringsbudgeten 2026 utökas med 867 tkr för att kunna tillgodose behoven.

- Gatuarbeten

I takt med att Hjo Energi byter elledningar sker också återställande av asfalt på trottoarer i Hjo stad. Denna återställning bekostas av bolaget men Hjo kommun byter samtidigt ut äldre och uttjänt kantsten i betong till granitkantsten med längre hållbarhet. För att hålla jämn takt med bolagets arbete finns ett behov av att utöka reinvesteringssporten för gatuarbeten med 350 tkr under 2026. Investering i gatuarbeten utökas därför tillfälligt med 350 tkr under 2026.

- Jacobsparken

Sedan ett antal år tillbaka har den sydvästra delen av parken, där det tidigare låg en kiosk, använts som parkering med stöd av ett tillfälligt bygglov. Under vår/vintern 2024/2025 har ett antal stora Almar i parken tagits ner. Förvaltningen ser ett behov av att parken restaureras under 2027 och tilldelas 1 mnkr för detta i investeringsbudget 2027.

- Nyplantering reinvestering av träd

Behovet av nyplantering av träd är en viktig reinvestering för framtiden. Kommunens nuvarande bestånd har hög ålder och för att få ett bestånd som varierar i ålder behöver nyplantering ske varje år framöver. Under 2024–2025 har Hjo kommun drabbats hårt av Almsjukan och tagit ned cirka 60 träd som bör återplanteras. Kostnaden för detta uppgår till 10 tkr per träd. I nuvarande investeringsbudget finns 250 tkr avsatta årligen men utifrån ovan behov så utökas denna budget med 250 tkr under tre år för att uppgå till 500 tkr årligen 2026–2028.

- Ökat behov asfaltering

Vid senaste asfaltsbesiktningen som utfördes 2023 redovisades kommunens underhållsskuld, dvs. den totala kostnaden för de asfaltsytor som inte asfalterats när deras livslängd löpt ut, till närmare 12 mnkr. Om kommunen strävar efter att komma i kapp på 10 år så krävs 8 mnkr i årlig investering och budgeten 2026 är 5 mnkr. Vid 2025 års asfaltplanering ser man att flera större gator och infarter har betydande skador och behöver asfalteras inom två år. Kommunen har också relativt stora behov av asfaltering i Blikstorp, Korsberga och på Borrbäck. I nuläget är asfaltskulden påtaglig och förvaltningen ser ett stort behov av förstärkning av investeringsutrymmet för att förhindra nedbrytning av gator, vilket riskerar leda till betydligt mer kostsamma renoveringar. Utifrån ovan behov utökas budgeten med 1 mnkr per år under 2026 och 2027. År 2028 så finns enligt plan redan 6 mnkr i budget plus uppräknings för att öka till drygt 7 mnkr år 2030.

- Beläggning med gatsten på Långgatan

Förvaltningen har påbörjat en översyn om att successivt byta ut asfaltbeläggningen mot gatsten i delar av Hjo stadskärna. Detta skulle troligen, förutom de gestaltungsmissiga fördelarna, också få en hastighetsdämpande effekt. Att lägga gatsten är dyrare än att belägga med asfalt men kostnadseffektivt och mer miljömässigt hållbart i ett längre perspektiv eftersom gatsten i praktiken är outslitligt. Under 2024 har ett antal gatuarbeten gjorts på Långgatan som innebär att beläggningen bör göras om senast 2026. Projektering för att lägga gatsten är utförd och skulle innebära en investering om 3,2 mnkr. Förvaltningens bedömning är en rimlig avskrivningstid för gatstensbeläggning på Långgatan är 60 år vilket innebär lägre årliga avskrivningar än om beläggningen skulle göras med asfalt. 3,2 mnkr läggs in i investeringsbudgeten 2026 för gatsten på Långgatan.

- Reinvestering konsollbryggor hamnen

I samband med att hamnen renoverades 2014 byggdes en konsollbrygga i lärkträ på stråket från restaurang Bryggan ut mot den norra piren. Till följd av ålder och de senaste årens höga vattenstånd har denna fått röttskador och är i behov utbyte. Förvaltningen tilldelas 500 tkr i investeringsbudgeten 2026 för detta.

- Byte av flytbryggor hamnen

Under åren 2026 och 2027 behöver två båtbyggor i hamnen bytas ut. Bryggorna är från 2005 och är fullt avskrivna. Förvaltningen tilldelas 2 mnkr i investeringsbudgeten 2026 och ytterligare 2,5 mnkr under 2027 för utbytet.

- Bussläge Blikstorp

I nuläget finns busshållplatsen i Blikstorp på en privat fastighet. På samma fastighet har Hjo kommun meddelat planbesked för detaljplan som ska möjliggöra för en tankstation och centrumverksamhet. I samband med detta behöver busshållplatsen flyttas över till mark som ägs av kommunen i anslutning till nuvarande park på andra sidan Centralvägen. Samtidigt kommer också parken att restaureras. Förvaltningen tilldelas 1 mnkr för detta i investeringsbudgeten 2026.

- Utemiljö förskolor

Inventeringen av nuläget på kommunens förskolegårdar gjordes under våren 2025 och utgick ifrån Boverkets vägledning, Miljösamverkan östra Skaraborgs stödinformation, Strålsäkerhetsmyndighetens tips för säkrare lekplatser och Skolverkets samlade stödmaterial för kommuners investeringar. Inventeringen visade på ett antal behov som bland annat innefattar UV-skydd pergola och solsegel, klätterställningar, samlingstrapp/gradäng och kompisgungor. Totalt uppgår dessa till 815 tkr och tilldelas i budget för 2026.

- Finansiering skrivare

Sedan 1 juni 2025 har leverantören av kommunens skrivare lagt på ett ålderstillägg på de skrivare som är äldre än fem år vilket innebär ökade kostnader om 130 tkr/år. Förvaltningen föreslår att de gamla skrivarna byts ut men att behovet av antalet skrivare först ses över så att alla inte ersätts. 2026 tilldelas 400 tkr i investeringsbudgeten för utbytet.

- Nytt personalsystem

Under 2025 har avtal gällande personalsystem tecknats med leverantör och implementeringsprojektet har påbörjats för att pågå till sommaren 2026. Utöver de årliga licenskostnaderna tillkommer en engångsutgift för implementeringsprojektet som är en kritisk del i införandeprojektet. Utgifterna avser systemuppsättning, integrationer och konsultarbete under perioden. För 2026 tilldelas 2,0 mnkr i investeringsbudgeten för införandet av ett nytt personalsystem.

- Nyckelfria lås hemvården

Förvaltningen har ett behov att byta ut nuvarande låssystem hos brukarna i ordinärt boende. Investeringen innebär en engångsutgift om 1,5 mnkr vilket tilldelas i investeringsbudgeten för 2026.

- Reinvesteringar och löpande projekt

I planen över investeringar fram till 2032 finns medel avsatta för reinvesteringar i fastighetsbeståndet, maskiner, inventarier, taxefinansierad verksamhet, samt gator och GC-vägar mm. Dessa medel är viktiga för att upprätthålla funktion och värde på våra tillgångar. Dessa löpande investeringar läggs även in i planen för år 2033 samt räknas upp med index om cirka 2 procent.

Verksamhetsplan för skattefinansierade investeringar 2026–2033

Rubricering	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Maskiner, transportmedel o inventarier	3 457	2 075	4 200	3 300	2 520	4 250	2 880	3 000
Robotgräsklippare		300						
Inventarier i kök för kostverksamhet	425	430	435	445	450	460	470	480
Offentlig konst		200	205	210	215	220	225	230
Teknisk service övergripande totalt:	3 882	3 005	4 840	3 955	3 185	4 930	3 575	3 710
Mätinstrument Plan och bygg	100	100	100	100	100	100	100	100
Plan och bygg totalt	100	100	100	100	100	100	100	100
Underhållsinvesteringar fastighetsbestånd	2 275	2 300	2 340	2 380	2 420	2 460	2 500	2 550
Fastigheter övergripande totalt:	2 275	2 300	2 340	2 380	2 420	2 460	2 500	2 550
Förskolegårdar	815							
Fastigheter Barn och utbildning	815	0	0	0	0	0	0	0
Guld Kroksbadet	275	300	305	310	315	320	325	330
Guld Kroksbadet - nya solfångare	1 500							
Guld Kroksbadet - promenadstråk, ramp, badtrappa	1 650							
Guld Kroksområdet - utveckling av		2 500	39 500	8 500	7 500	3 000		
Guld Kroksområdet - parkering	2 000							
Konstgräsplan			3 500					
Kultur och fritidsfastigheter totalt:	5 425	2 800	43 305	8 810	7 815	3 320	325	330
Gatuarbeten	1 000	660	675	690	705	720	735	750
Asfaltering	6 000	6 025	6 085	6 145	7 205	7 265	7 410	7 560
Dagvatten	450	460	470	480	490	500	510	520
Lekutrustning		230	235	240	245	250	255	260
Lekskepp Strömparterren		500						
Gatubelysning	1 500	1 500	1 530	1 560	1 590	1 620	1 650	1 680
Belysning GC-länkar		500						
Trafiksäkerhetsåtgärder	280	300	310	320	330	340	350	360
Cykelinfrastruktur		825	840	855	870	885	900	920
Brorenoveringar	280	290	295	300	305	310	315	320
Brorenoveringar Grebbans kvarn	200	800						
Trädvårdspott	500	500	500	260	265	270	275	280
Jakobsparken		1 000						
Gatsten Långgatan	3 200							
Strandskoning	800							
Muddring			5 000	5 000				
Reinvestering konsollbryggor hamnen	500							
Byte av flytbryggor hamnen	2 000	2 500						
Bussläge Blikstorp	1 000							
Lars i Knäpplans Väg				5 335	2 800			
Gator, vägar, infrastruktur totalt	17 710	16 090	15 940	21 185	14 805	12 160	12 400	12 650

Rubricering	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Färdigställande expl omr asfalt mm	500	500	310	315	320	325	330	335
Exploatering nya industritomter norr		8 000						
Exploatering totalt:	500	8 500	310	315	320	325	330	335
Inventarier kommunledning	1 250	1 250	1 275	1 300	1 325	1 350	1 375	1 400
Arbetsmiljöåtgärder	600	600	610	620	630	640	650	660
IT Accesspunkter	270	275	280	285	290	295	300	305
Finansiering av skrivare	400							
Nytt personalsystem	2 000							
Nyckefria lås hemvården	1 500							
Sjukhussängar	150	150	155	160	165	170	175	180
IT utbyte switchar	170							
KLK inventarier:	6 340	2 275	2 320	2 365	2 410	2 455	2 500	2 545
Beredskap markinköp/nya händelser mm	1 325	1 350	1 375	1 400	1 425	1 450	1 475	1 500
Markinköp/nya händelser:	1 325	1 350	1 375	1 400	1 425	1 450	1 475	1 500
Skattefinansierade verksamheter	38 372	36 420	70 530	40 510	32 480	27 200	23 205	23 720

Verksamhetsplan för taxefinansierade investeringar 2026–2033

Rubricering	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Ny- och ersättning av VA-ledningar	6 500	6 600	6 700	6 800	6 900	7 000	7 100	7 200
Exploatering Knäpplan VA, utökning	1 100							
Beredskapsförråd på Vattenverket	2 000							
Exploatering VA Norr 4:3	3 100							
Maskiner och inventarier VA	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 100	1 100	1 100
Avgiftsfinansierad verksamhet	13 700	7 600	7 700	7 800	7 900	8 100	8 200	8 300

För den taxefinansierade VA-verksamheten avsätts löpande drygt 5,0 mnkr för reinvesteringar i vatten-, avloppsledningar och utbyte av serviser mm. Beloppet indexuppräknas med cirka 2 % årligen och år 2026 är beloppet 5,5 mnkr. Ytterligare 1 mnkr är budgeterat årligen för reinvesteringar i maskiner och inventarier.

Nya behov och projekt 2026–2033 – taxefinansierad verksamhet

- Reinvesteringar VA – ledningsnät och anläggningar

I samband med revideringen av VA-taxan inför 2025 korrigerades kostnaderna i driften för VA-verksamheten ned med 1 mnkr. Detta innebär att det inte fanns behov av att höja brukningsdelen i VA-taxan inför 2025. Utgifterna om 1 mnkr för reinvesteringar som lyftes ur driften har under 2025 belastat investeringsbudgeten. VA-verksamheten kompenseras dock inte för denna justering i investeringsbudget 2025. Utgifterna för reinvestering i ledningsnätet 2024 var 5,4 mnkr och för 2025 är de prognosticerad till 7,0 mnkr. 2026 finns budgeterade medel om 5,5 mnkr. För att inte tappa fart i förnyelsetakten utökas denna budget med 1,0 mnkr årligen från år 2026.

- Beredskapsförråd

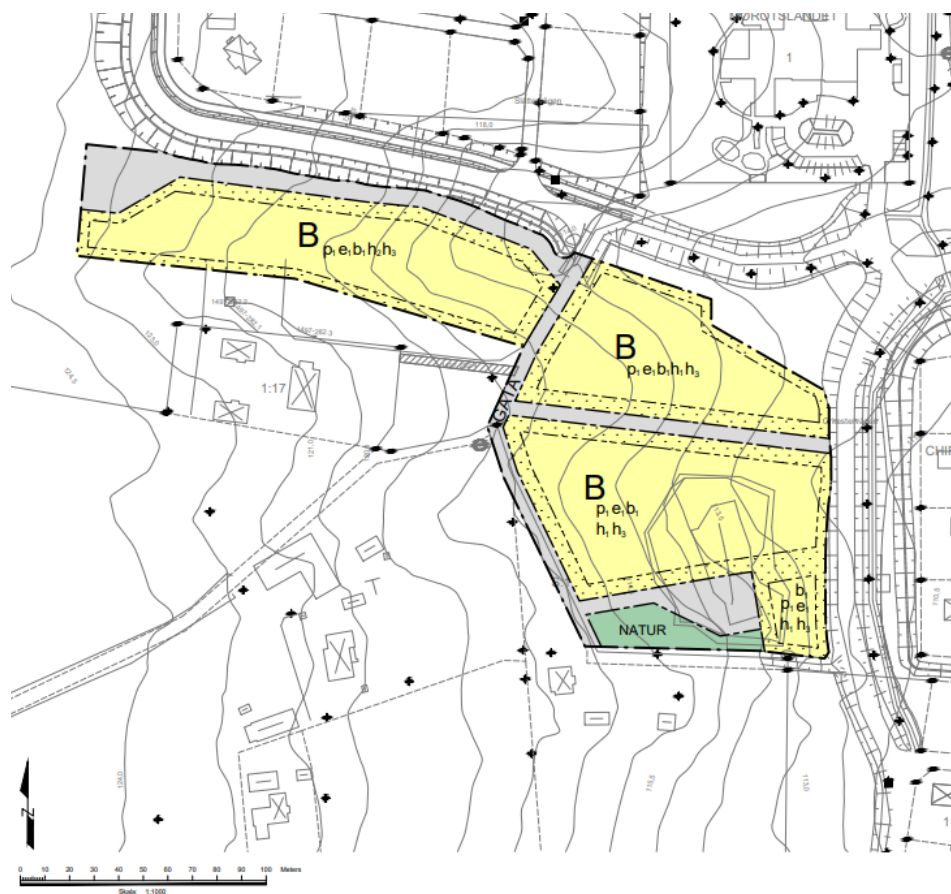
För att höja Hjo kommuns beredskap har kommunen köpt in och lagerhåller både reservvattentankar, ett mobilt reservkraftverk samt ett reservvattenflak för att kunna förse invånarna och samhällsviktig verksamhet med vatten och avlopp vid drifthaverier eller strömbortfall. Beredskapsmaterialen lagras idag på olika platser och förvaltningen ser ett behov av att samla allt beredskapsmaterial i lokaler lämpade för förvaring av material som kommer att komma i kontakt med dricksvatten. Beredskapsförrådet bör konstrueras så vattentankar och mobila reservkraftverket kan förvaras i ett låsbart utrymme samt vattenväxelflaket under tak för skydd mot väder och vind. VA-verksamheten tilldelas 2 mnkr för tillbyggnad av beredskapsförråd vid vattenverket 2026.

- Vatten- och avloppsanläggning vid exploatering av Knäpplan Södra

Den tidigare markanvisningen som innebär att delar av området var tänkt att exploateras för bostadsrätter löpte ut hösten 2025. Området kommer i stället att utvecklas för 13 villatomter och en grupphusbebyggelse med 10 mindre kedjehus. Detta innebär att den tidigare exploateringskalkylen för VA-anläggningen har förändrats. I investeringsbudget 2024 avsattes 5 mnkr för VA-anläggningen på Knäpplan Södra. Utgiften byggde på en beräknad utgift om 7,9 mnkr i investering och cirka 2,9 mnkr i intäkter från framtida anslutningsavgifter (netto 5 mnkr). Utgiften behöver justeras upp eftersom prisnivån för anläggningsmaterial och arbetskostnad har ökat sedan 2024. Anslutningsavgifterna bör också justeras ner eftersom antalet framtida anslutna hus blir färre. Den nya nettokostnaden för VA-anläggningen uppgår till 6,1 mnkr (nettot av 8,3 mnkr i utgift och 2,2 mnkr i intäkt från anslutningsavgifter). Befintlig budget utökas med 1,1 mnkr, från 5,0 till 6,1 mnkr år 2026.

- Exploatering vid Vattenverket (Norr 4:3)

På Norr 4:3 vid Vattenverket pågår detaljplanearbete för en extern intressent som syftar till att möjliggöra för 10–12 villatomter. Detaljplanen beräknas vinna laga kraft under våren 2026. Samhällsbyggnad kommer i förslaget till detaljplan föreslå att gator, belysning och allmänplatsmark på området byggs av den privata exploatören och fortsätter ägas och förvaltas av denne som en gemensamhetsanläggning. Detta innebär att det inte finns behov av investeringsmedel för denna del av exploatering under 2026. Det finns dock behov av investeringsmedel för att bygga VA-anläggningen på området. En översiktlig kalkyl på utgiften är baserat på schablon och beräknad till 4,2 mnkr. De 10–12 tomterna kommer att generera intäkter i form av framtida anslutningsavgifter på 1,1 mnkr baserat på nuvarande taxa. Nettokostnaden för att bygga VA-anläggningen uppskattas till 3,1 mnkr (4,2 mnkr - 1 mnkr) och läggs in i investeringsbudgeten för 2026.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med reserverade beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

- GATA Gata
- NATUR Natur

Kvartermark

- B Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERMARK

Höjd på byggnadsverk

- h₁ Högstahöjd på huvutbyggnad är 5,5 meter men får ej överstiga 121 meter över angivet nollplan (RH 2000)
- h₂ Högstahöjd är 7 meter
- h₃ Högstahöjd på komplementbyggnader är 4 meter

Placering

- p Fästande huvutbyggnad ska placeras så placeras minst 4 meter från fasthetsgräns och komplementbyggnad minst 1,5 meter från fasthetsgräns. Vid byggd garagekomplementbyggnad räknas som del av huvutbyggnad. Huvutbyggnader får byggas samman i fasthetsgräns, 400-103-1-17.

Utformning

- Marken får inte försas med byggnad

Utförande

- b Källare får inte finnas

Utnyttjandegrad

- a Största byggnadsarea är 25 % av fasthetsarean

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år från den dagen planen får laga kraft

DETALJPLAN för Knäpplan Södra, del av Södra 3:43, Hjo kommun, Västra Götalands län

PLANKARTA MED BESTÄMMELSER SAMRÄDSHANDLING

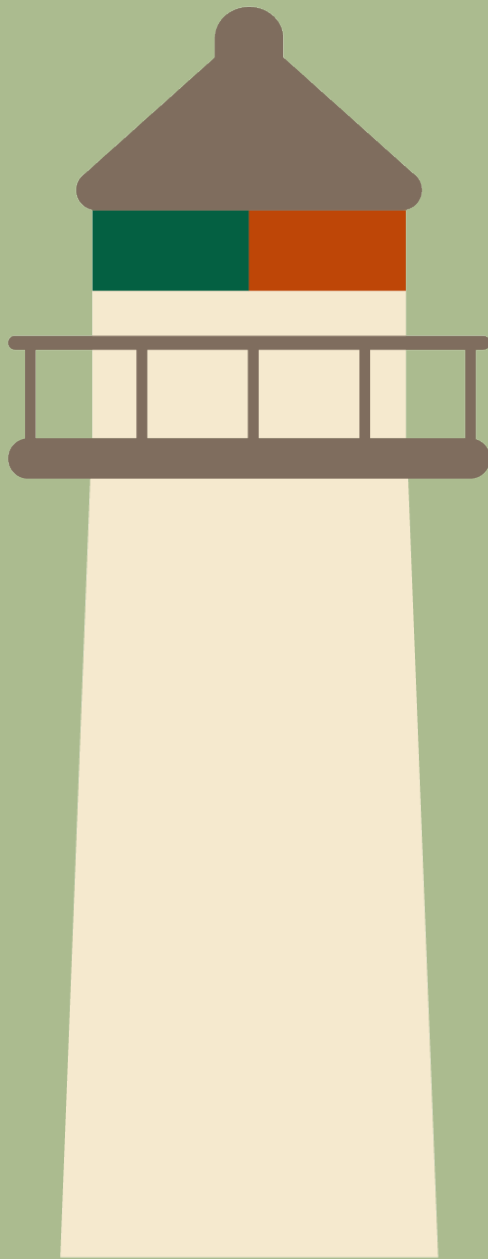
- Planhandlingar:
- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning

- BN Beslut samråd 2021-06-21
- BN Beslut granskning
- BN Beslut antagande
- Laga kraft

Hjo den 15 juni 2021

Charlotte Paulsson
Stadsarkitekt

Ulrika Åberg
Planarkitekt, Structor Miljöteknik AB

4

Ekonomiska sammanställningar och rapporter

*Här återfinns de ekonomiska rapporterna
gällande 2026-2028.*

Översikt över ramförändringar

Härledning av driftbudget 2026 fördelat på politikområde (tkr)

Politikområde	1 Budget 2025	2 Generell tilldelning löner och PO	3 Ökad avsättning till pensioner	4 Index upp- räkn övr kostnader 2,5%	5 Tillkom- mande kapital- tjänst	6 Avgående Kapitaltjänst (avskrivn)	7 Tilldelningar	8 Omdis- poneringar	9 Effektivisering och besparing	Budget 2026
Demokrati	7 967	184	60	64						8 276
Kommunledning	52 327	1 041	302	675			600			54 946
Plan och bygg	6 135	196	56	60						6 447
Kultur, turism och fritid	35 111	496	120	484	117	-308	600	800		37 420
Barn och utbildning	298 844	7 046	1 866	3 261	111	-779	5 900	-800		315 449
Socialtjänst	270 487	8 556	2 388	1 733			8 000			291 165
Teknisk service	27 574	753	207	376	899		1 100			30 909
Effektivisering									-13 000	-13 000
Summa	698 445	18 273	5 000	6 654	1 127	-1 087	16 200	0	-13 000	731 612
Finansförvaltningen varav internränta	-13 029 -13 029				-401 -401	290 290				-13 140 -13 140
Verksamhetens nettokostnad	685 416	18 273	5 000	6 654	726	-797	16 200	0	-13 000	718 472

1. Budget 2026

Planeringen utgår från politikområdenas ändringsbudget under innevarande år (2025) och förutsätter en budget i balans.

2. Generell ramtilldelning för löner och ramminskning för PO

Tilldelning har skett med 3,5% av innevarande (2025) års budgeterade personalkostnader. Tilldelningen överensstämmer med SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

3. Ökad avsättning till pensioner

Pensionskostnaderna är högre än beräknat och utgår från prognoser från KPA och Skandia. Hjo har enligt prognos från KPA högre kostnader än prognostiserat av SKR.

4. Indexuppräkning övriga kostnader

I Kolumn 4 tilldelas respektive politikområde en kompensation för prishöjningar som motsvarar 2,5 % av övriga kostnader utöver den generella ramtilldelningen. Tilldelningen överensstämmer med SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

5. Tillkommande kapitaltjänst

I samband med att större investeringar tas i bruk och/eller faller ifrån, sker också en förändring av politikområdets ram för avskrivningar och ränta. Grundregeln är att ramtilldelning sker året efter investeringsåret. Vid större investeringar och då en investering tas i bruk under året sker dock ibland tilldelning för del av år. I kapitaltjänstkostnader ingår en ränta på 2,5 %. För den avgiftsfinansierade verksamheten såsom Vatten o Avlopp omräknas räntenivån vid delårsbokslutet respektive årsbokslutet till kommunens genomsnittliga räntesats för året.

6. Avgående kapitaltjänst

I samband med att större investeringar tas i bruk och/eller faller ifrån, sker också en förändring av politikområdets ram för avskrivningar och ränta. Grundregeln är att ramtilldelning sker året efter investeringsåret. Vid större investeringar och då en investering tas i bruk under året sker dock ibland tilldelning för del av år. I kapitaltjänstkostnader ingår en ränta på 2,5 %. För den avgiftsfinansierade verksamheten såsom Vatten o Avlopp omräknas räntenivån vid delårsbokslutet respektive årsbokslutet till kommunens genomsnittliga räntesats för året.

7. Beslutade tilldelningar

Nedan följer en sammanställning över ramtilldelningen på grund av politiska prioriteringar. För en mer detaljerad information om vad tilldelningen innebär, se vidare under politikområdenas beskrivningar på sidorna 32-39.

Politikområden/Prioriteringar (tkr)	Tilldelning 2026
Demokrati	0
Kommunledningskontoret	
- Folkhälsostrateg	
- Intranät	
- Kollektivtrafiknämnden	
- Upphandling personalsystem	
Summa:	600
Plan och Bygg	
- Behålla 700 tkr tilldelat för planarbete	
-Summa:	0
Kultur, turism och fritid	
- Simskolebussar	
- Drift/underhåll Kulturkvarteret	
- Systemdrift	
- Mjukvara accesspunkter	
- Handslaget 2.0	
Summa:	600
Barn och utbildning	
- Utbildning Skaraborg - prislista	
- Elevförändring gymnasiet	
- Högskoleförberedande program	
Summa:	5 900
Socialtjänst	
- Motsvarande statsbidrag	
säkerställa en god omsorg om äldre	
- LSS-plats samt placeringar	
- Lås och larm SÄBO	
Summa:	8 000
Teknisk service	
- Minskad intäkt tomtförsäljning	
Summa:	1 100
Totalt beviljat	16 200

8. Omdisponeringar

Barn och utbildning verksamhetsanslag avseende skolbiblioteksverksamheten har flyttats till politikområdet Kultur, turism och fritid. För detta flyttas 800 tkr mellan dessa politikområden.

9. Effektiviseringar och besparingar

Förvaltningen får ett effektiviserings/besparingsbeting om 13 mnkr.

Resultatbudget

Som beräkningsgrund för resultaträkningen, kassaflödesanalysen och balansräkningen har:

Verksamhetens intäkter beräknats utifrån 2025 års prognos (men med avdrag av 5 mnkr i statsbidrag som inte beräknas för 2026) med en årlig uppräknings med 2 % för åren 2026-2028.

Avskrivningarna och de finansiella kostnaderna är beräknade utifrån den investeringstakt som beskrivs i denna budget. Avsättning för ökade räntekostnaderna har skett utifrån åldersfördelningen i kommunens låneportfölj samt nyupplåning med 20 mnkr under 2026 och 30 mnkr 2027, till 3 procents ränta.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning är beräknad utifrån SKRs prognos i oktober 2025 cirkulär 25:47. Skattesatsen är satt till nuvarande 22:00 under hela perioden. Invånarantalet är prognostiserat till 9 350 för 2026 och för 2027 beräknas invånarantalet öka med ytterligare 40 till 9 390 och 2027 med ytterligare 50 invånare till 9 440.

Resultatprognosen för 2025 beräknas belastas av högre pensionskostnader än beräknat. Även för 2026 kommer de vara något högre än tidigare beräknat. En effektivisering i verksamheten är nödvändig för att resultatmålet på nuvarande 10 mnkr ska kunna bibehållas.

Utifrån ovanstående förutsättningar har utrymmet för verksamhetens kostnader beräknats. Resultatet 10 mnkr för 2026 innebär 1,36 % av skatter och generella statsbidrag samt utjämning. Detta innebär att för att kunna uppnå ett resultat på samma resultatnivå om 10 mnkr för 2027 och 2028 får verksamhetens nettokostnader maximalt öka med 4,2 % (30,6 mnkr) för år 2027 och 3,7 % (27,5 mnkr) för år 2028.

Då Hjo kommuns verksamhet indelas i flera politikområden under en och samma nämnd utgör dessa ramar också kommunens driftbudgetar för åren 2027 - 2028. Fördelningen av dessa medel sker sedan i de kommande årens budgetprocesser.

Resultaträkning

mnkr	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	124,0	137,4	133,0	135,7	138,4
Verksamhetens kostnader	-769,2	-785,1	-805,0	-836,7	-867,1
Avskrivningar	-41,0	-44,5	-46,5	-48,1	-47,9
Verksamhetens nettokostnader	686,2	-692,2	-718,5	-749,1	-776,6
Skatteintäkter	510,7	508,1	529,9	555,9	578,2
Generella statsbidrag och utjämning	189,7	186,7	204,6	210,3	216,9
Finansiella intäkter	0,8	2,5	1,0	1,0	1,0
Finansiella kostnader	-5,0	-8,0	-7,0	-8,0	-9,5
Årets resultat	10,0	-2,9	10,0	10,0	10,0

Kassaflödesanalys

Mnkr	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Löpande verksamhet					
Årets resultat	10,0	-2,9	10,0	10,0	10,0
Justering för av- och nedskrivningar	41,0	44,5	46,5	48,1	47,9
Justering för förändring avsättning E20	-1,3	-1,3	-0,5	0,0	0,0
Justering för förändring avsättning pensioner	-4,9	-1,2	3,9	0,7	0,7
Medel från verksamheten före förändr. rörelsekapital	44,8	39,1	59,9	58,8	58,6
Försäljning(+)/Inköp(-) av lager och exploateringsmark	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Minskning (+)/ökning (-) av övriga korta fordringar	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Ökning(+)/minskning (-) av övriga korta skulder	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kassaflöden från löpande verksamhet	44,8	39,2	59,9	58,8	58,6
Investeringsverksamhet					
- Investering i materiella och immateriella anl tillgångar	-52,4	-44,6	-52,1	-44,0	-78,2
Kassaflöden från invest. verksamheten	-52,4	-44,6	-52,1	-44,0	-78,2
Finansieringsverksamhet					
Minskning (-)/Ökning (+) av långfristiga fordringar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Nyupptagna lån	20,0	20,0	20,0	30,0	0,0
Amortering av skulder för finansiell leasing	-10,0	-13,4	-13,4	-13,4	-13,4
Amortering av långfristiga skulder	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Kassaflöden från finan. verksamhet	5,1	1,7	1,7	11,7	-18,3
Årets kassaflöde	-2,5	-3,7	9,5	26,5	-37,9
Likvida medel vid periodens början	2,7	12,4	8,7	18,2	44,7
Likvida medel vid årets slut*	0,2	8,7	18,2	44,7	6,8

* Beviljad checkräkningskredit 40 mnkr

Balansbudget

Balansräkning

Mnkr	Budget 2025-12-31	Prognos 2025-12-31	Budget 2026-12-31	Plan 2027-12-31	Plan 2028-12-31
• ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella och materiella tillgångar	737,1	749,5	769,7	784,0	832,7
Finansiella anläggningstillgångar	12,1	12,1	12,0	11,9	11,8
Summa anläggningstillgångar	749,2	761,6	781,7	795,9	844,5
• OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Lager och förråd	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Exploateringsfastigheter	5,2	6,8	6,8	6,8	6,8
Kortfristiga fordringar	85,7	75,7	76,7	77,7	78,7
Kortfristiga placeringar	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
Kassa och bank	0,2	8,7	18,2	44,7	6,8
Summa omsättningstillgångar	91,7	92,0	102,5	130,0	93,1
SUMMA TILLGÅNGAR	840,9	853,6	884,2	925,9	937,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Ingående eget kapital	330,0	329,8	326,9	336,9	346,9
Årets resultat	10,0	-2,9	10,0	10,0	10,0
Summa Eget kapital	340,0	326,9	336,9	346,9	356,9
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner	13,8	17,5	17,7	18,4	19,1
Avsättningar till statlig infrastruktur	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0
Avsättningar, övriga	4,7	4,8	4,8	4,8	4,8
Summa avsättningar	19,0	22,8	22,5	23,2	23,9
SKULDER					
Långfristiga skulder	280,2	350,1	370,1	400,1	400,1
Kortfristiga skulder	201,7	153,7	154,7	155,7	156,7
Summa skulder	481,9	503,8	524,8	555,8	556,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	840,9	853,6	884,2	925,9	937,6
ANSVARSFÖRBINDELSER (inkl. löneskatt)					
- Anställda och förtroendevalda	144,5	147,2	139,7	132,3	126,2
Summa ansvarsförbindelser	144,5	147,2	139,7	132,3	126,2
SYNLIGT EGET KAPITAL	340,0	326,9	336,9	346,9	356,9
EGET KAPITAL justerat för pensionsskuld	195,5	179,7	197,2	214,6	230,7
Soliditet	23,2%	21,1%	22,3%	23,2%	24,6%

Taxefinansierad verksamhet

Vatten och avlopp (VA)

VA-verksamheten ansvarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt distribution av dricks- och avloppsvatten i ledningsnätet inom Hjo, Korsberga, Blikstorp och Fågelås. Verksamheten är i sin helhet taxefinansierad vilket betyder att de hushåll som är anslutna finansierar verksamheter genom avgifter för vatten och avlopp. Vid utgången år 2023 hade verksamheten ca 2 550 abonnenter. Några fler som har vatten än som har avlopp.

Politiska beslut

Den taxefinansierade verksamheten har inget kommunbidrag. Taxan för 2026 bereds i särskild ordning och beslutas av Kommunfullmäktige.

Resultatfond Vatten och avlopp (VA)

Beskrivning	Saldo 23-12-31	Saldo 24-12-31	Prognos 25-12-31
Behållning, tkr	-1 602	-1 026	-1 026

Negativt saldo innebär fordran på VA kollektivet. Under och överskott balanseras över åren.

Avfallshantering (A&ÅS)

Hjo kommun är sedan 1 januari 2000 medlem i Avfall & Återvinning Skaraborg (tidigare AÖS); som är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande. I likhet med VA-verksamheten är Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS) helt finansierat via taxor. Övriga kommuner som är medlemmar i A&ÅS är Tibro, Skövde, Karlsborg, Töreboda, Falköping, Skara, Mariestad, Gullspång, Essunga, Grästorp, Götene och Vara.

Fram till 2022 erhöll Hjo kommun ett årligt bidrag från A&ÅS med 30 kr per invånare för att finansiera återställandet av gamla deponier. 2023 uppgick bidraget till 20 kr per år och invånare, 2024 var bidraget 10 kr och för 2025 är det 5 kr. Bidraget redovisas som avsättning i kommunens räkenskaper och beloppen framgår av nedanstående tabell. Utöver detta betalar A&ÅS ett årligt arrende för återvinningscentralen som motsvaras av kostnader för avskrivning och ränta på anläggningen.

Provtagningar och arbete pågår för att ta fram ett underlag och en kostnadssammanställning i samband med återställningen av Sanna-deponin.

Beskrivning	Saldo 23-12-31	Saldo 24-12-31	Prognos 25-12-31
Behållning, tkr	4 723	4 816	4 856

5

Bilagor

*Här kan du läsa om kommunens budgetprocess
samt hur vi är organiserade.*

Planering- budget- och uppföljningsprocessen

I budgetprocessen samlas merparten av de förändringsarbeten som kräver politiska beslut. Skälen till detta är många, bland annat är det ett effektivt sätt då samordningen ger tidsvinster. Metoden skapar också delaktighet och helhetssyn. Vidare är förändringsbeslut ofta förknippat med prioriteringar som i många fall behöver värderas av olika aktörer utifrån olika perspektiv och inte minst helhetens sammantagna utmaningar. Denna samordnade budgetprocess samlar helhetens utmaningar och väger dessa mot varandra utifrån de ekonomiska resurser som finns tillgängliga. Tydliga spelregler och tidiga planeringsförutsättningar ger stabilitet och är en central framgångsfaktor i god ekonomisk hushållning.

En av Hjo kommuns framgångsfaktorer för att nå målet om god ekonomisk hushållning är en successiv utveckling av planeringsprocessen (budgetarbetet). Processen är uppdelad i vår och höst, där vårprocessen syftar till att klargöra så mycket planeringsförutsättningar som möjligt för förvaltningen. Processen handlar i praktiken om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar inför kommande år och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Förutom att dialogerna i sig är viktiga, är det också viktigt att sända tydliga styrsignaler tidigt i processen.

I vårprocessen får Kommunstyrelsen möjlighet att ge signaler om hur de ser på prioriteringar för olika politikområden och förvaltningen får möjlighet att skicka signaler om de långsiktiga behoven av resurser och verksamhetsprioriteringar.

Höstens process är sedan inriktad på verksamhetsplaneringen och eventuella förändringar som kan uppkomma i samband med regeringens budgetproposition och de skatteprognoser som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) gör i augusti och i oktober.

Hjo kommuns ekonomiska årshjul

Månad	Aktivitet	Innehåll
Februari	Preliminärt bokslut i KS	Preliminärt bokslut för föregående år redovisas
Mars	Redovisning bokslut i KS.	Övergripande redovisning i KS i mars
April	Boksluts- och budgetkonferens	Redovisning av bokslut för föregående år, uppföljning 1 och framtidsspaning
	Budgetdialog 1	Fördjupad dialog mellan budgetberedning och respektive verksamhetschef
	Budgetdialog 2	Fördjupad dialog mellan budgetberedning och respektive verksamhetschef
	Årsredovisning till KF	Fullständig årsredovisning föredras och fastställs av KF
Maj	Budgetberedningar	2-3 Budgetberedningsmöten under april-maj
	Vårbudget bereds i KS	Ekonomiska ramar, verksamhetsmål och finansiella mål samt 5-årsplan över investeringar bereds i Ks
Juni	Vårbudget fastställs i KF	Ekonomiska ramar, verksamhetsmål och finansiella mål samt 5-årsplan över investeringar fastställs.
	Budgetuppföljning nr 1 till KS + KF	Budgetuppföljning nr 1 med helårsprognos baseras på utfall t.o.m. april.
September	Budgetkonferens	Uppdatering av förutsättningar efter att vårbudgeten antogs. Budgetuppföljning 2, Skatteprognos från augusti redovisas.
	Budgetdialog	Budgetberedningen följer upp informationen från budgetkonferensen genom fördjupad dialog med respektive verksamhetschef
	Budgetberedningar	2-3 budgetberedningssammanträde under sep-okt
Oktober	Delårsbokslut 31/8 samt budgetuppföljning nr 3 i KS och KF	Delårsbokslut inklusive budget- och måluppföljning. Redovisas inom ramen för ordinarie mötesplanering.
	Budget och verksamhetsplan i KS	Förslag till budget bereds i KS.
November	Budget och verksamhetsplan i KF	Budget och verksamhetsplan beslutas i KF

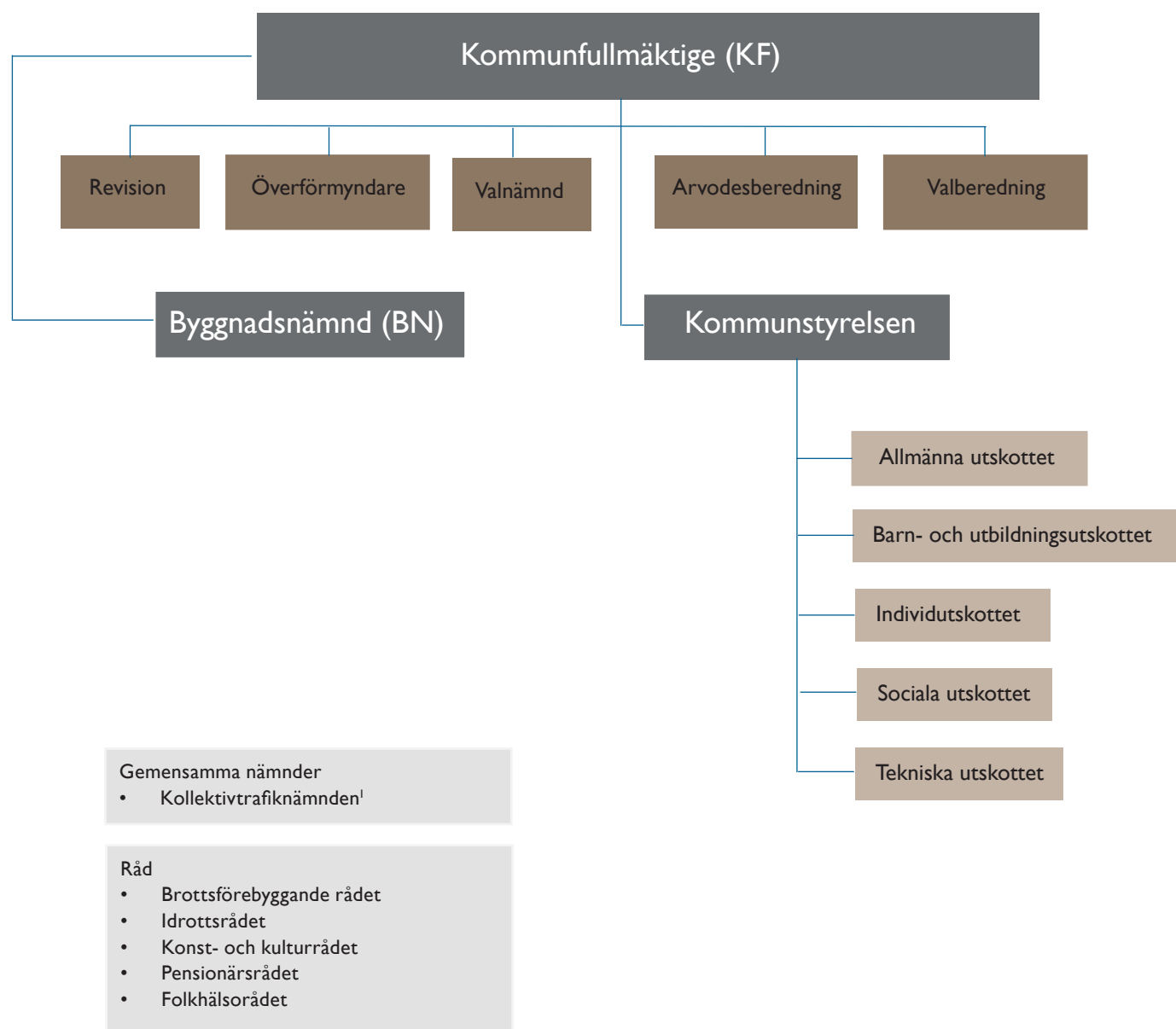
Vår politiska organisation

Den politiska organisationen i Hjo kommun består av kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Under kommunstyrelsen återfinns fem utskott som bereder ärenden. Det finns även en byggnadsnämnd som hanterar bygglov.

I Hjo kommuns organisation är all verksamhet samlad under kommunstyrelsen. Budgeten fördelas på politiskt intressanta områden s.k. politikområden oberoende av hur förvaltningen är organiserad. Politikområdena är; Demokrati, Kommunledningsskontoret, Plan och bygg, Barn och utbildning, Socialtjänst, Kultur, turism och fritid, Teknisk service och Finansförvaltning (separat avsnitt om Vatten och avlopp, VA samt avfallshantering, AÖS).

På denna nivå beslutar kommunfullmäktige i juni (Vårbudget) om bl.a.;

- övergripande finansiella mål,
- justeringar i rullande investeringsplan på 5-år,
- ekonomiska ramar fördelat på politikområdesnivå

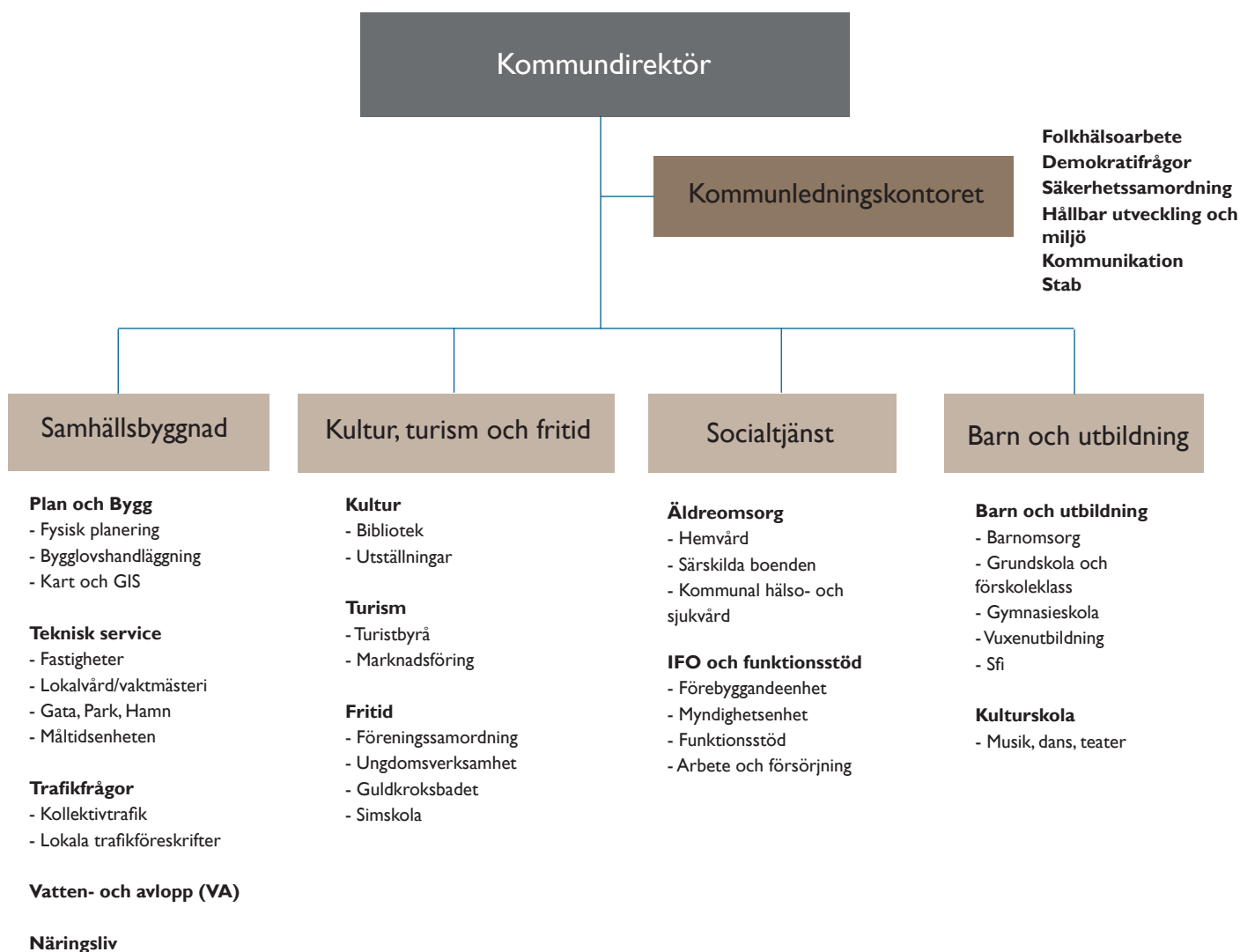
¹Ett samarbete mellan Hjo, Tibro och Karlsborgs kommun.

Vår förvaltningsorganisation

Hjo kommun har koncentrerat det politiska ansvaret under kommunfullmäktige till en nämnd – kommunstyrelsen. Byggnadsnämnden är jävsnämnd och hanterar bygglov och enklare detaljplanefrågor. Under kommunstyrelsen finns fem utskott (se politisk organisation föregående sida). Alla ärenden som medför budgetpåverkan bereds i förvaltningen, informeras i verksamhetsutskottet och samverkas om behov föreligger i central samverkansgrupp. Ärendet går därefter via kommunstyrelsens allmänna utskott till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Hjo kommuns organisation består av en förvaltning – kommunstyrelsens förvaltning. Förvaltningen leds av kommundirektören. Förvaltningen består i sin tur av fyra olika verksamhetsområden: Samhällsbyggnad, Socialtjänst, Barn och utbildning, samt Kultur, turism och fritid. Förvaltningen har även av en stab som fungerar som stöd och service för verksamheterna. I staben ingår bland annat ekonomi, personal, kansli, IT och kommunikation.

Det ekonomiska ansvaret fördelas på flera chefer i den samlade förvaltningsorganisationen. Denna decentralisering är ändamålsenlig, samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer, bra kommunikationsvägar och en ekonomisk medvetenhet.

Hjo kommun, Box 97, 544 81 Hjo. Besöksadress: Torggatan 2, Hjo
Telefon: 0503-350 00, Hemsida: www.hjo.se